1999. január 28.

sulinet MAGAZIN

http://www.sulinet.hu/

a Sulinet-programban
érintett középiskolák
diákjainak, tanárainak

ÚJSÁGOK, *rádiók, tévék*

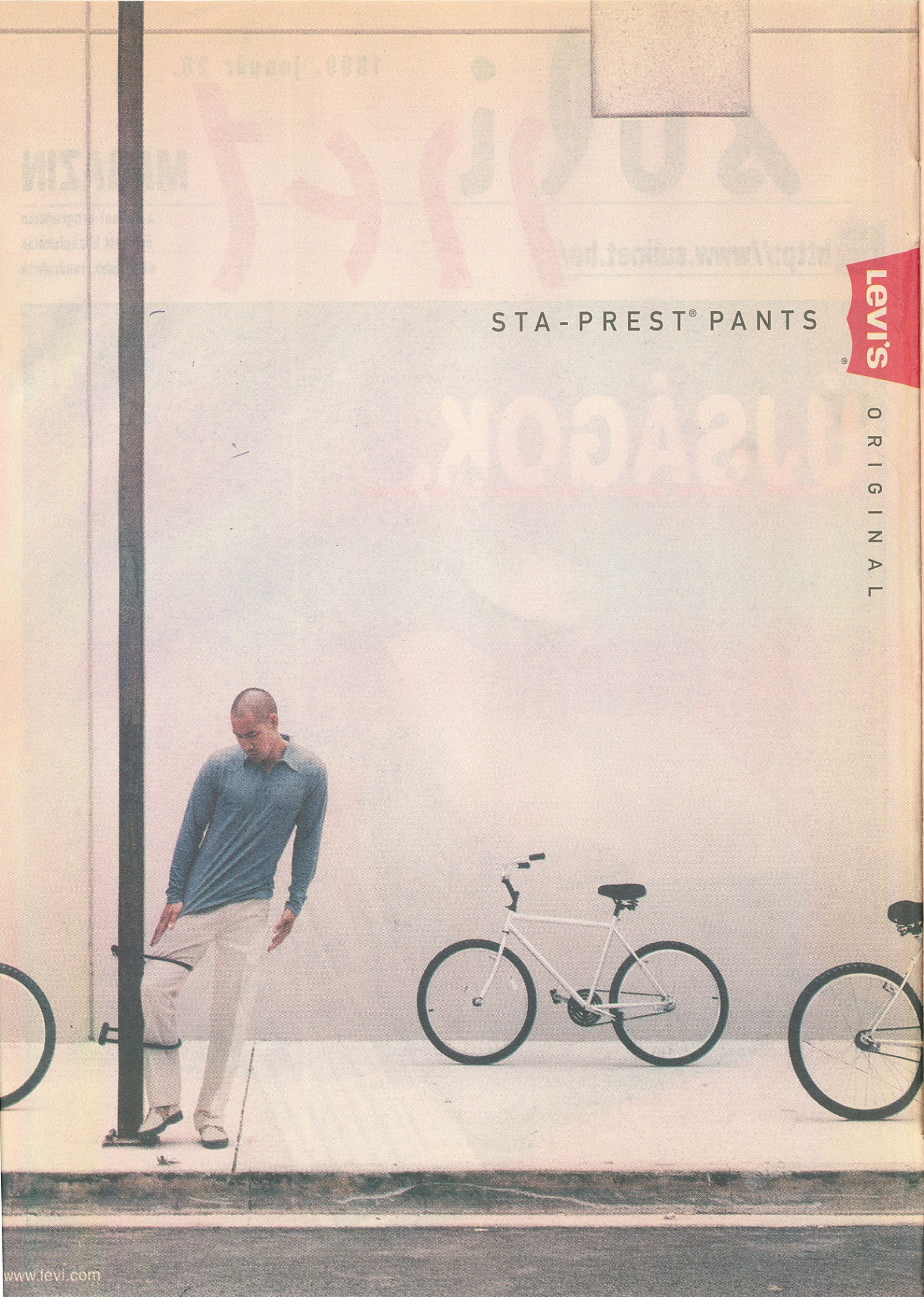
STA-PREST® PANTS
Levi's®
ORIGINAL
www.levi.com

ÚJSÁGOK, RÁDIÓK, TÉVÉK

Órák hosszat lehet mustrálgatni egy nagyobb hírlapüzletben a hihetetlen mennyiségben elénk tárt kínálatot, legtöbbször a diákpénztárca szabja meg, mennyi olvasnivalóval térünk haza. A lapok között megszámlálhatatlan rádió- és tévéműsor-ismertető van, nem is csoda, hogy sokan képtelenek eligazodni az „arzenálban".

A jövő század médiájaként emlegetett Internet egyre inkább egyfajta közös nevezőként kezd működni, ahol az írott és elektronikus sajtó mellett megtalálhatók azok a médiumok is, amelyekre a lapok csak utalni tudnak. Másképpen fogalmazva: a helyi és a világhírek mellett képernyőnkre hívhatók egyes televízióadások, meghallgathatók a fontosabb rádióadások, valamint elérhető a tudományok világméretű tárháza is.

Ha elfogadjuk azt az állítást, hogy az Internet egy és oszthatatlan, akkor azt is el kell fogadnunk, hogy ezen a hihetetlen sebességgel és folyamatosan bővülő világtengeren nagyon nehéz eligazodni, csak megfelelő navigálás esetén garantálható, hogy biztosan abba a kikötőbe érkezzen a szörföző, amelybe eredetileg indult.

Mostani összeállításunkban elsősorban a médiumok elérhetőségét próbáltuk bekeríteni; tehát: sajtó, rádió, tévé. Mivel a hálószemek kapcsolatban vannak egymással, csak igazodási pontokat kínálhatunk, mint mindenki, aki az internetes óceánhoz ígér iránytűt.

A február 25-én kezdődő Internet Galaxis '99 egy másfajta közös nevezőt kínál: újra találkoznak majd, akik többek között az újságokat, rádiókat és televíziókat szeretnék elhelyezni a weben, és azok, akik mindezt fogyasztják. Reméljük, olvasóink közül is minél többen látogatják meg a kiállítást, a Galaxis után pedig várjuk élményeiket és véleményeiket a következő címen:

magazin@sulinet.hu.

sulinet MAGAZIN

A Sulinet-programban érintett középiskolák diákjainak, tanárainak

A LAP AZ **INTERNET KALAUZ** KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL KÉSZÜLT

Szerkesztőség: 1116 Budapest,
Hunyadi Mátyás u. 32.
Telefon: 228-3372 (magazin@sulinet.hu)

Felelős szerkesztő: **GUTTRAY LÁSZLÓ** (ikalauz@prim.hu)
Kiadja: az Oktatási Minisztérium megbízásából
a Népszabadság Rt. (1034 Budapest, Bécsi út 122–124.,
telefon: 250-1680, telefax: 368-9098)
http://www.nepszabadsag.hu
Felelős kiadó: Lengyel L. László vezérigazgató
Hirdetésfelvétel: Primus-Népszabadság Kft.
Telefax hirdetési témában: 388-9567, 368-9857
Termékmenedzser: Farkas Beáta
Telefon: 250-1680/193, (30) 514-586
Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt.
Felelős vezető: Lendvai Lászlóné vezérigazgató
Címlapfotó: Németh Gabriella

Megjelenik a Népszabadság mellékleteként, valamint kapják a Sulinet-programban részt vevő intézmények
HU ISSN 1418-5288

A szerkesztőség mindent megtesz az Internetről származó képek és anyagok szerzői jogainak tisztázásáért. Az ismeretlen forrásból szerzett dokumentumok jogainak tisztázása érdekében kérjük a szerzők jelentkezését szerzői joguk hitelt érdemlő igazolásával.

HÍRcsokor

INTERNET KALAUZ AZ ISKOLÁKNAK

Iskolák, számítástechnikai szakkörök ingyen juthatnak hozzá a havonta megjelenő Internet Kalauz korábbi számaihoz a lap kiadójánál (1116 Budapest, Hunyadi Mátyás utca 32.), ahol Tamási Csilla a 228-3372-es vagy a 228-3373-as telefonszámon várja az előzetes bejelentkezéseket.

INTERNET GALAXIS '99

Internet.galaxis 999

Február 25. és március 3. között negyedik alkalommal rendezik meg az Internet.galaxis informatikai és kommunikációs szakkiállítást, amelyen szokás szerint helyet kapnak a számítógépes művészeti alkotások is. A rendezvénysorozatot ezúttal a Műcsarnokban tartják, ahol a korábbiaknál sokkal nagyobb teret és lehetőséget biztosítanak a nagyszabású digitális művészeti alkotások bemutatására, a konferenciák, szakmai és művészeti prezentációk megtartására, valamint a szakmai találkozók megvalósítására. A rendezők szándéka szerint az Ineternet.-galaxis lesz az ezredvég legnagyobb médiagálája is, mivel az aDaM Studio meghívja a rádió- és televíziócsatornák legnépszerűbb sztárjait is.

Az előzetes tervek szerint az idei Ineternet.galaxis bemutatói a „Dátum és idő", a „Pénz és érték", valamint a „Felelősség a tartalomért" témaköröket dolgozzák fel részletesebben. A rendezvény idején az Internet.-galaxis 99 társrendezvényeként, a Műcsarnokkal közös rendezésben, „A dátum" címmel a kortárs képzőművészet legjelentősebb művészeinek munkáit felvonultató kiállítás is megnyílik.

DIÁKOK SZÓLÁSSZABADSÁGA

Egy missouri gimnazista és nővére saját fejlesztésű honlapján trágár szavakkal bírálta a fiú iskolájának hivatalos weboldalát, amiért a srácot ideiglenesen kizárták a gimnáziumból. A helyi járásbíró gyorsan reagált a történtekre, előzetes végzésével megtiltotta, hogy a diákot bármilyen módon megbüntessék vagy megakadályozzák abban, hogy nyilvánosságra hozza honlapját. A járásbíró véleménye szerint: „Az a tény, hogy nem tetszik valakinek, amit egy diák mond, még nem elég ok arra, hogy korlátozzuk a szólásszabadságát."

JÖN A PENTIUM III

Január 11-én az Intel Corporation bejelentette, hogy a Pentium III márkanevet használja a korábban Katmai kódnéven fejlesztett, következő generációs mikroprocesszorához. A Pentium III márkanévvel jelzett új termék minden eddiginél nagyobb számítógépes teljesítményt biztosít az Internet következő generációjának élvezetéhez. Az 1999 első negyedévében bevezetésre kerülő új Pentium III processzor életszerűbb multimédiát kínál, és megbízhatóbb adatfeldolgozási sebességet biztosít valamennyi jelenlegi és későbbi alkalmazáshoz.

Szintén a harmadik generációs processzorok közé sorolják a kiszolgálók és munkaállomások piacára szánt Intel Pentium III Xeon jelű lapkát.

TÁVOKTATÁS TANÁROKNAK 5
A MATÁV ORIGÓJA 8
MÉDIAMUSTRA 12
MIT MONDANAK MEG A CSILLAGOK? 18
ELJÖN A VILÁGVÉGE 20
NŐK AZ ÉLEN 23
WEBMIX 27

Suli Rá-adás

SULI RÁ-ADÁS-PROGRAMOK

A januártól immár napi 18 órában, reggel 8-tól éjjel 2-ig sugárzó Spektrum Televízió a második félévben folytatja Suli Rá-adás programsorozatát, amellyel az oktatáshoz kíván segédanyagot biztosítani. Struktúrájában az előző félévhez képest annyi változás történt, hogy – miután a rövidebb filmek jobban beilleszthetők a tanórák menetébe – a korábban egyórás blokkok helyett a jövőben több félórás műsor kerül a képernyőre.

Február 5-én, 11 órakor az Európai krónikák című sorozat Az antik világ című részét láthatjuk, először angolul, majd magyarul. Bebarangolhatjuk a Krétán található knosszoszi palota csodás termeit, majd áthajózunk a közeli Santorini szigetére, amely egy hajdan volt borzalmas vulkánkitörésről mesél. Később hallunk a trójai háborúról, a városállamok koráról, a színház megszületéséről és az olimpiai játékok eredetéről. Végül a Római Birodalomban teszünk nagy utazásokat, Hadrianus falától egészen Konstantinápolyig.

A blokk második órájában a Szemtanú sorozat két epizódja kerül adásba Az élet címmel. A rengeteg információt közvetítő film könnyen érthető formában ismerteti meg a nézőt többek között Darwin elméletével, Mendel genetikai felismerésével, a DNS szerkezetével és a fotoszintézis folyamatával.

A Föld felszínének 2/3-át az öt óceán borítja, amelyek különös összeköttetésben állnak egymással – tudjuk meg a második részből. Megismerkedhetünk számos bennük élő állat életével, szó lesz a hajózásról, kiderül, hogy a vizek mozgását a Föld forgása határozza meg, hogy a tengerek mélyén fény nélkül is van élet, s hogy a világ kereskedelmének 95 százalékát még ma is a tengereken bonyolítják.

Február 12-én a Történelem fordulópontjai sorozatban a szalamiszi ütközetről lesz szó. A film bemutatja a perzsa seregek útját Athénig, megtudjuk, miért korbácsoltatta meg Xerxész a tengert, kiderül, hogy a görögök Themisztoklész vezetésével miért a szalamiszi szorost választották a csata színhelyéül, valamint az is, hogy végül hogyan győzedelmeskedtek ismét a görögök. A második órában a bolygók és a növények életének lehetünk szemtanúi. Meglepő adatokat sorakoztat fel a film: például azt, hogy a Nap olyan hatalmas, hogy a Föld egymilliószor elférne benne, s hogy az univerzum általunk ismert legtávolabbi csillaga 15 milliárd fényévre van tőlünk.

A február 19-ei adásnapon a spanyol armadát ért viszontagságokat, az angol Drake kapitány átgondolt hadvezetési stratégiáját ismerhetjük meg, és megtudhatjuk, hogyan indult el Anglia a világbirodalommá növekedés útján. A második félóra A modern Európa kezdetei címmel a kontinens történelmének metszetét adja a XV. századi reneszánsz Európától a militarista porosz állam kialakulásáig. A következő film megtekintésével az emberi szervezetet barangoljuk be, majd a hegyek kialakulásáról, azok élővilágáról mesélnek a filmek.

A február 26-ai adás témája a Bastille lerombolása. A film részletesen bemutatja, mi történt Franciahon legrettegettebb börtönénél 1789. július 14-én, s hogy milyen apró véletlenek befolyásolták a történelem menetét. A februári történelemórák A forradalmak kora című műsorral zárulnak.

Az élővilág megismerését Az eltűnt cetek nyomában című film segíti, amelyből megtudhatjuk, hogy százötven éve nem látták azt a bálnafajt a déli tengereken, amelynek mostani felbukkanását követően Új-Zélandról egy vitorlás hajóval elindultak a kutatók és a filmesek, akik arra keresték a választ, hogyan és hol élték túl a cetek ezt a hosszú időszakot.

A fenti műsorokról bővebben, képekkel és filmrészletekkel a Spektrum Televízió honlapján, a

www.spektrumtv.hu

címen érhetők el részletes információk.

ÚJDONSÁGOK A WEB MAGYAR SZEGLETÉBEN

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEMEN A

http://www.fsz.bme.hu/wn

címen folyamatosan regisztrálják a legújabb magyarországi weboldalakat. Az alábbiakban a legfrissebb termésből válogatunk:

AUTÓS HONLAP (CAR PAGE)

www.extra.hu/carpage

Az internetes autósmagazinban a legfrissebb újdonságok, valamint különleges és régi autók szerepelnek. Adatok találhatók a régi és a mai magyar autógyártásról, de az autós sportok kedvelőinek is kínál érdekességeket az oldal.

MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM

www.vmig.sulinet.hu

A váci középiskola honlapján az iskolához kapcsolódó érdekességek mellett versenyfelhívások és az elért eredmények, valamint a tanulók bemutatkozó oldalai olvashatók.

ORSZÁGOS MINI DIÁKKÖRI KONFERENCIA

http://bathory.szabinet.hu/mdk

Az 50 éves nyíregyházi Báthory István Általános Iskola Országos Mini Diákköri Konferenciát hirdet természettudományi témákban az általános iskolák 7. és 8. osztályos tanulói számára. Olyan önálló pályamunkákat várnak, amelyek gyűjtő- vagy kutatómunka révén születtek. A szakvéleményezett dolgozatok közül a legjobbakat a tanulók egy konferencián mutathatják be.

REFORMÉLETMÓD

www.extra.hu/bioda/biolinks.htm

A korszerű táplálkozással, egészséges életmóddal kapcsolatos webhelyek elérési címeinek gyűjteménye.

EURÓPAI INTEGRÁCIÓ

www.datanet.hu/eurnyelv

A budapesti Európai Nyelvek Alapítvány honlapján az európai integráció elősegítésével kapcsolatos információk találhatók.

A NŐK EGÉSZSÉGÉÉRT

www.extra.hu/drrak

A kaposvári nőgyógyász egészségügyi tanácsait elsősorban nőknek ajánlja. Az oldalon olvashatunk Semmelweis életéről és munkásságáról, a nőgyógyászat történetéről, és belelapozhatunk egy nőgyógyász naplójába is.

ÍR NÉPZENE

http://irmus.bke.hu/

A nálunk is egyre nagyobb népszerűségnek örvendő hagyományos ír népzene egyik kedvelője adja közre élményeit. „Amit kínálok: objektív információk és szubjektív vélemények kedvenc együtteseimről, dalaikról. Megtalálható a gyűjteményemben meglévő produkcióik ismertetése, dalszövegek, zenei részletek és persze sok-sok link."

SZABÓ KÁROLY VÁROSI KÖNYVTÁR

www.vknagykoros.c3.hu

A nagykőrösi könyvtár honlapján a könyvtárismertető mellett híressé vált nagykőrösiek életrajzi anyagai és helytörténeti dokumentumok találhatók.

ELSŐ MAGYAR TÁVMUNKA-KÖZVETÍTŐ

www.wesselenyi.com/tavmunka.htm

Az ingyenes szolgáltatás keretében távmunkásoknak tényleges távmunkaajánlatokat, távmunkaadók részére pedig hirdetési lehetőségeket kínál a fejlesztő. A rendszeresen frissített oldalon sok háttér-információt találunk az otthonról végezhető munkával kapcsolatban.

SZEGED MA

http://ma.cat.hu/

Az oldal Szeged naprakész kulturális információit tartalmazza.

MOBIL ZÓNA

www.hirnet.com/gsm/

A magyar mobiltelefon-felhasználók főhadiszállása. Folyamatos hírek a távközlés és a mobil telefonok világából, fórum GSM- és SMS-tippekkel, trükkökkel (például ingyenes SMS-küldési lehetőség a webről), ráadásként pedig elérhető Magyarország első GSM-levelezőlistája.

TÁVOKTATÁS tanároknak

A Budapesti Műszaki Egyetem Távoktatási Központja folyamatosan indít pedagógusok számára olyan tanfolyamokat, amelyeken az egyes részterületek speciális ismeretanyaga sajátítható el, az informatikai alapoktól kezdve.

A tanfolyamot sikeresen elvégzők számára a Budapesti Műszaki Egyetem állít ki minősítő bizonyítványt. (Vizsga hiányában, de értékelhető tanulmányi teljesítés esetén a résztvevők látogatási igazolást kapnak.)

A jelentkezéseket folyamatosan várják a Műegyetemi Távoktatási Központban (1111 Budapest, Egry József u. 1. E. épület, XI. emelet; telefon: 463-2462, **e-mail: info@bme-tk.bme.hu).** A kezdés időpontjáról, a képzés helyéről és a további tudnivalókról külön értesítik a résztvevőket.

JELENTKEZNI AZ ALÁBBI TANFOLYAMOKRA LEHET:

AZ INTERNET ALAPFOKÚ HASZNÁLATA

A képzés tartalma:
Alapismeretek és levelezés (a számítógépes hálózatok alapismeretei, az elektronikus levelezés, az elektronikus levél részei, a levélcím szerkezete, az ékezetes betűk használata; titkosítás, levelezési lista, hírcsoport és faliújság),

FTP (a számítógépes hálózatok alkalmazása, a Unix és a Telnet; az FTP és használata; a Gopher, az Archie és a WAIS),

Böngészés a Hálón (a World Wide Web, címek a weben, a webböngészők használata és a weblapok keresőrendszerei; HTML-dokumentumok írása, weboldal készítése, kapcsolódások a weboldalon).

A képzés időtartama 40 óra, a tandíj 22 500 forint.

ISKOLAI RENDSZERGAZDA

A képzés tartalma:
A képzés során a résztvevők elsajátítják a választott operációs rendszer (Novell IntranetWare 4.11 vagy Microsoft Windows NT 4.0) üzemeltetéséhez szükséges ismereteket, és gyakorlati készségeket szerezhetnek.

A képzés időtartama 100 óra, a tandíj 60 000 forint.

OKTATÁSINFORMATIKUS

A képzés tartalma:
Számítástechnikai alapismeretek; szövegszerkesztés; táblázatkezelés; adatbázis-kezelés; különböző operációs rendszerek; kommunikáció- és információtechnika: humán informatika, kommunikációs ismeretek; számítógépes hálózatok: hálózati alapismeretek és hálózati szolgáltatások; oktatási és egyéb elektronikus anyagok készítése.

A 2 féléves képzés időtartama 700 óra, a tandíj 180 000 forint.

A MŰEGYETEMI TÁVOKTATÁSI KÖZPONT A SZÁMÍTÁSTECHNIKÁBAN JÁRTAS PEDAGÓGUSOKNAK AZ ALÁBBI SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEKET AJÁNLJA:

MULTIMÉDIA-TANANYAGOK KÉSZÍTÉSE

A képzés tartalma:
A multimédia (MM)-anyagok alkalmazásának pedagógiai, pszichológiai és ergonómiai követelményei. A multimédia-anyagok készítésének gyakorlati kérdései. Egy multimédia-tananyagmodul gyakorlati elkészítése Multimedia Toolbook segítségével. Az oktatási multimédia-anyagok hatékony beillesztése a hagyományos, illetve a távoktatási képzési rendszerbe.

A képzés időtartama 40 óra, a tandíj 45 000 forint.

MULTIMÉDIA ALKALMAZÁSA AZ OKTATÁSBAN

A képzés tartalma:
Multimédia (MM) tananyagok megismerése és elemzése. Az MM-anyagok alkalmazásának pedagógiai, pszichológiai és ergonómiai követelményei. MM-anyagok alkalmazása az egyéni tanulás támogatására (az MM felhasználói felületének jelentősége, a tanuló támogatásának lehetőségei, pedagógiai, didaktikai és ergonómiai szempontok a párbeszéd megtervezésében).

Az oktatási MM-anyagok hatékony beillesztése a hagyományos és a távoktatási képzési rendszerbe. Az oktatási MM alkalmazása, a fogadtatás dokumentálása és elemzése. Az oktatási MM-anyagok analitikus és empirikus tesztelési módszerei, a tényleges tanulási szituációban elvégzett „user-test" módszere és jelentősége. A kurzus indításakor kiadott feladatok megoldása, értékelése és nyilvános bemutatása.

A képzés időtartama 40 óra, a tandíj 30 000 forint.

SZINTRE HOZÓ SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS MŰSZAKI PEDAGÓGUSOK SZÁMÁRA

A képzés tartalma:
A képzést a mérnökök, okleveles mérnöktanárok, valamint műszaki szakoktatók számára a különböző előképzettség alapján külön szervezzük.

A képzés időtartama 100 óra, a tandíj 80 000 forint.

A VÉGEREDMÉNY: KITŰNŐ HONLAPOK „BE VOLTUNK HAVAZVA”

Verseny 98

Amikor tavaly december 14-én megjelent a Sulinet magazin, a Verseny ’98 már túl volt a döntőn, ám a nyomdai átfutás miatt lapunk csak részeredményt közölhetett. (Az előzetes információk alapján megjelentethettünk volna akár „képzelt riportot” is, de mint újra bebizonyosodott: füllenteni pedig nem szabad. A riporttal ugyanis „jégre mentünk” volna, hiszen ezen a télen éppen azon a pénteken szakadtak ki először az égi paplanok, amikor a döntő kezdődött.)

A hirtelen jött hóesés kissé megváltoztatta a döntő menetrendjét. Pilisborosjenőn, az Aura elnevezésű számítástechnikai továbbképző központban december 4-én 14 órakor szerették volna megtartani a Verseny ’98 háromnapos döntőjét, azonban a nagy havazás erősen késleltetette a résztvevőket. A szervezők (a Jedlik Ányos Gimnázium két tanára és öt diákja) érkeztek legkorábban, de ők is csak délután öt óra körül értek „a tett helyszínére”.

Így aztán nemcsak az utak, hanem az előre tervezett programok is csúsztak egy kicsit, de a legfontosabb esemény, vagyis a döntő kezdete a megadott időpontban, szombat éjfélkor kezdődött – ekkorra már mindenkinek volt ideje átnézni, átgondolni a feladatokat.

A döntőn a következő feladatokat kellett megoldani:

– Az iskola bemutatkozása, amelynek keretében az előre elkészített, legfeljebb 2 perces videofilmet, valamint az iskolai honlapot mutathatták be az iskolák képviselői.
– Virtuális település és iskola: ebben a feladatban minden iskola kapott egy második témakört is, amely megfelel a versenykiírás tág témaköreinek. Ennek alapján a csapatoknak a kisorsolt témakört kellett kidolgozniuk és bemutatniuk.
– Virtuális település és iskola múzeuma: itt a kisorsolt feladatokat – amelyek megfeleltek a verseny kiírásában olvasható témakörök szűkített témájának (például: népszokások, környezetszennyezés) – kellett a csapatoknak a szombati nap során kidolgozniuk, és erről webes publikációt készíteniük. Ennek a publikációnak a jelenlegi valós helyzeten kell alapulnia, és ez kerül elhelyezésre a virtuális falu múzeumában.

– Végül a verseny időpontjához alkalmazkodva minden csapat szabadon asszociálva készíthetett egy bemutatót Miklós-napra, azaz Mikulásra.

Vasárnap reggel, tíz óra tájban megkezdődött a pályamunkák bemutatása, majd a zsűri visszavonult, hogy elbírálja az elkészült lapokat. Végül nyolc csapat munkáját ítélték díjazásra méltónak. A végső sorrend a következőképpen alakult:

1. Zipernowsky Károly Ipari Szakközépiskola (Pécs)
2. Kempelen Farkas Gimnázium (Budapest)
3. Szent-Györgyi Albert Gimnázium (Balassagyarmat)
4. Bajza József Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola és Kollégium (Hatvan)
5. Bethlen Gábor Újreál Gimnázium (Budapest)
6. Ady Endre Közgazdasági Szakkollégium (Budapest), Bánki Donát Ipari Szakközépiskola (Tatabánya), Kölcsey Ferenc Gimnázium (Zalaegerszeg)

A díjnyertes honlapok a

www.verseny98.net

címen tekintetők meg.

(A zsűri tagja volt: Z. Karvalics László történész-informatikus, Rényi András esztéta, Kárpáti Andrea pedagógiai kutató, Nagy Tamás, az Oktatási Minisztérium főosztályvezető-helyettese, Tárnok Gábor, a Verseny ’95 veteránja, Tamás Szilárd, a Soros Alapítvány közoktatás-fejlesztési programigazgatója, Peternák Miklós, a Soros Alapítvány C3-igazgatója és Reisz Attila, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója.)

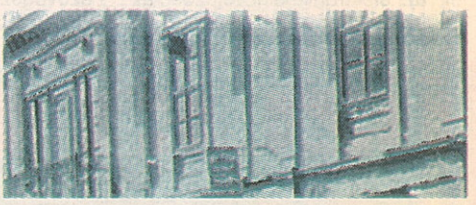

GARAY-VERSENY

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, a szekszárdi Garay János Gimnázium, a Kvantum Kft., valamint a Psion Rendszerház Kft. 1999-ben ismét megrendezi az immár nemzetközi rangra emelkedett XVI. Garay-versenyt, amelyre a versenyzők a következő öt kategóriában küldhetnek be kész programtermékeknek számító pályaműveket.

1. Oktatóprogramok, amelyek közismereti-, illetve szaktárgyak önálló (konzultáció nélküli) tanulására alkalmasak.
2. Alkalmazói programok, amelyek a számítógépek széles körű felhasználását mutatják be.
3. Játékprogramok. A pályázók saját fejlesztésű programjaikkal versenyezhetnek. Amennyiben a versenyzők a programokat másoktól átvett ötletek alapján fejlesztették, esetleg mások által fejlesztett programrészeket is felhasználtak, az ötlet, illetve a külső program forrását is fel kell tüntetni a pályázatban.
4. Az Internetre írt alkalmazói programok, honlapok, weboldalak, speciális hálózati alkalmazások (például adatbankok).
5. A Magyarországon is kapható Psion-marokszámítógépekre írt alkalmazói és játékprogramok.

A zsűri az első négy kategóriában IBM PC-kompatíbilis gépekre írt programokat fogad el. A pályázat értékelésénél fontos szempont a program helyessége, alkalmazói programok esetén az emberközeliség, multimédiás és internetes programoknál a tartalom mellett a látvány. Ha a 4. kategóriában a pályamű már on line háttérrel is rendelkezik, a pályázók a beküldött írásos anyagban jelöljék meg a pályamű Internet-címét, esetleg jelszavát, de magukat az oldalakat ez esetben is be kell küldeni a többi pályaműhöz hasonlóan 3,5 hüvelykes floppylemezen.

A Psion-marokszámítógépekre írt alkalmazói és játékprogramokat OPL PC-emulátor programmal vagy Psion-gépen lehet megírni. Az OPL emulátor a Psionnál, azaz a Psion képviseleti cégeinél szerezhető be díjmentesen (www.psion.hu, 1123 Budapest, Csörsz utca 23–25., telefon/fax: 356-3197, 356-9595, e-mail: support@psion.hu).

A versenyen általános és középiskolás diákok, szakmunkástanulók, az első évfolyamra járó egyetemista és főiskolai hallgatók, illetve fiatal programozók indulhatnak, akik a pályázat beadásának határidejéig, 1999. február 15-éig még nem töltötték be 20. életévüket.

A versenyre egy pályázatot több versenyző közösen is készíthet, egy versenyző vagy versenyzőcsoport azonban legfeljebb két programtermékkel pályázhat. A PC-s pályaműveket mágneslemezen – 3,5 hüvelykes floppyn –, míg a Psion pályázati programokat psionos háttértárolón, SSD-n, C.Flashen is be lehet küldeni. A kezelési utasítást magyarul (vagy ha a pályázó nem magyar nyelvű, angolul) kell megírni. A csatolt dokumentációban fel kell tüntetni, hogy a program milyen konfigurációjú gépen fut, illetve milyen kiegészítő hardver szükséges a futtatáshoz (hangkártya, CD-ROM-olvasó stb.). A zsűri egészen speciális hardvert igénylő (pl. A/D átalakító stb.) programokat nem fogad el.

A pályázat jeligés, a versenyzők a 3,5 hüvelykes mágneslemezhez külön, zárt borítékban csatolják az adataikat:

a pályázó(k) neve, lakcíme, telefon-, esetleg faxszáma, e-mail-cím, internetes pályázat esetén a weboldalak címe. Ha a pályázó még tanul, az iskola neve, címe, fax- és telefonszáma, valamint e-mail-címe. A versenyzők ugyancsak tüntessék fel, hányadik osztályba járnak, és milyen kategóriában versenyeztetik munkájukat.

A beküldött munkák közül a legjobbak jutnak a döntőbe, amelyre 1999. március 11-én és 12-én, a szekszárdi Garay János Gimnáziumban kerül sor. A döntőbe jutott versenyzőket a gimnázium 1999. március 5-éig értesíti, pályázatonként maximum két versenyzőt – erre a két napra – vendégül lát.

A verseny kategóriánkénti helyezettjei a szponzorok által felajánlott értékes díjakat kapják. A Psion-számítógépekre írt pályázatok legjobbjait a Psion cég megvásárolja.

A pályázatokat a következő címre kell beküldeni:
Garay János Gimnázium – Garay-verseny
7100 Szekszárd, Mártírok tere 7–9.

ECDL FOUNDATION

ÖNNEK MÁR VAN ECDL-VIZSGÁJA,
AZAZ EURÓPAI SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI JOGOSÍTVÁNYA?

Már elfogyott de januárra újra megjelent a Novorg és a PRÍM Kiadó közös gondozásában a hivatalos ECDL-tankönyv.

TANKÖNYV ÉS PÉLDATÁR A FELKÉSZÜLÉSHEZ!

Rendelje meg a hétkötetes Tankönyvet (6832 forint plusz 550 forint postaköltség) és/vagy a izsgapéldatárat (5488 forint plusz 400 forint postaköltség) faxon, e-mailben, levélben a PRÍM Kiadónál:
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32. Tel./fax: 228-3372, 228-3373 E-mail: prim@prim.hu

A MATÁV ORIGÓJA

Minőségi változás

Végre a hazai Internet-szolgáltatók is egyre inkább arra törekszenek, hogy a Világháló elérhetőségének biztosítása mellett saját összeállítású tartalommal is megjelenjenek a weben. A cél egyértelmű: olyan bejáratot kínálni az Internetre, amelyen belépve önmagában is sokrétű információt talál a szörföző, ugyanakkor megfelelő csoportosításban felajánlani azt is, amit a legtöbben keresni szeretnének.

A Matáv a kezdetek óta folyamatosan építgette tartalomkínálatát – ennek ékes példája volt például a Főzelék –, tavaly november óta azonban új, a korábbinál sokkal részletesebb kiindulópontot kínálnak a

http://www.origo.matav.hu/

címen.

A weboldal (amit portal site-nak, azaz internetes kapunak is neveznek) beolvasztotta a korábbi Főzeléket – amely azóta csak a menü egyik „fogásaként" jelenik meg Origóban –, és azóta nagyságrendekkel nagyobb fazékban főzik számunkra az internetes ennivalót. Habár bejárat, sok tekintetben átjáróháznak is tekinthető, hiszen menü-, almenü- és alalmenüpontjaival számos külső kapcsolat elérését teszik lehetővé az oldal karbantartói.

Bejelentkezéskor az aktuális hírek, közvetlenül mellettük a legfontosabbnak ítélt rovatok vezető anyagainak néhány soros kivonata jelenik meg – a bal oldalon pedig az állandó tartalom, sorrendben: család, gazdaság, játék, ifipark, kultúra, szórakozás, sport, hírek, Internet, társalgó, tudomány, valamint az adattár található, és természetesen a nyitólapon ott leljük az AltaVizsla keresőszolgáltatást is.

Ha végiggondoljuk, a fenti menüpontokba minden belefér, így akár órák hosszat is kalandozhatunk az Origo oldalain, illetve a csatlakozó címeken. Az osztott ablakos felépítésnek köszönhetően bármely menüpontot választva a

későbbiekben is szabadon közlekedhetünk a rovatok között, megannyi újabb olvasnivalót vagy elágazási pontot találva így.

A weboldalak rugalmasságának megfelelően a fenti kategóriák akár naponta bővülhetnek, az elérhető kapcsolódó oldalak száma bizonyára gyorsan gyarapszik majd, köszönhetően annak, hogy az Internet menüpont Webkalauz rovatában felkérik a látogatót, „küldjön egy linket", azaz gazdagítsa a tartalmat, a többi origós legnagyobb örömére.

A hihetetlenül gazdag kínálatból csak néhányat ragadhatunk ki: elérhető például a

www.musicvideos.com/

oldal, ahol a legnépszerűbb klipeket tölthetjük le, másik érdekesség a webkamerák gyűjteménye, itt ábécésorrendbe szedve a világ sok ezer pontjára telepített webkamerák (rendszeresen frissített) képei jeleníthetők meg monitorunkon, például a Londoni Oxford Circus vagy a Salt Lake Cityben elhelyezett egyik kamera által látott kép. Ha valaki nemcsak a híreket vagy a fenti témakörökbe sorolható írásokat kívánja olvasni, hanem például a legújabb letölthető programokat szeretné gépére menteni, annak érdemes a Webkalauz menüpontot választania: néhány kattintással eljuthatunk a Tucows (hazai tükörszerveren megtalálható) oldalára, ahonnan több ezer freeware és shareware program tölthető le. Az Origóról is elérhető

http://tucows.euroweb.hu

cím tartalmát a részletes tanulmányozás előtt ajánlatos lementeni, hogy később (már offline üzemben) pontosan azokat a szoftvereket találjuk meg, amelyekre szükségünk van. A jól áttekinthető kategorizálás eredményeként gyorsan kiválaszthatjuk a számunkra megfelelő programokat. (Egyébként itt többnyire ugyanazokkal találkozunk, mint a hazai számítástechnikai magazinok CD-mellékletein.)

Amikor úgy érezzük, hogy eltévedtünk, vagy nagyon távol kerültünk a starttól, érdemes az Origo-térkép menüponttal visszatérni, a középpontból aztán újabb kalandokra indulhatunk.

Guttray László

Az Internet Kalauz januári számának tartalmából:

- **Pókemberek:** Aki borsot tört a Matáv orra alá
- **Alvilágháló:** Szerzőijog-bitorlók
- **Indulat:** A tér, a szabadság és a normák
- **TörténET:** Az eredeti infosztráda
- **Kalauz:** Sítúra Sörországban
- **Mani:** Befektetések, megtakarítások az Interneten

Love-story – Barangolás – Sulinet – Itthonlapok – MaCi

www.prim-online.hu

14 nap angolul – németül

Az elmúlt nyár emlékezetes földközi-tengeri hajóútján sikerült a csoport nyelvtanulási rekordkísérlete. A teljesen kezdő részvevők közül a többség idegen ajkúakkal társalgott a második héten, és nem kevesen „jó turistaszinten" sikeresen vizsgáztak is. Mindez a VillámAngol® és VillámNémet® tananyagokkal – kevesebb mint 99 óra öntevékeny nyelvtanulással, két hét alatt!

Képzelje csak el: mintha külföldön lenne, úgy tanulhatja ezzel Ön is a nyelvet. Idegen ajkú „magán-nyelvtanárait" a hangkazettákról bármikor hallgathatja, s mindig mindent ért! A mondatok jelentését ugyanis előre elmondják Önnek – magyarul is. A 99 óra alatt több mint tízezer mondattal találkozik – négyszer-hatszor! Sőt, egyszer-kétszer fennhangon Ön is kimondja őket, közvetlenül a minta után. Ez a 99 óra, hamar összejön: napi egy órás tanulással három hónap alatt. Ugyanez napi három-négy órával harminc nap – és szuperintenzív, napi hét-nyolc órás tanulással tizennégy nap alatt.

Önnek is sikerülhet – akár önálló módszerként, akár más módszerrel kombinálja a Villám-tananyagokat.

Dr. Makara György

Mit mond a résztvevő?

Tévé-operatőrként az RTL Klub és a CNN tudósításokhoz forgattam. Napi 7-8 órás tanulásra nem, de ötre nekem is tellett. Angolból teljesen kezdő voltam. Csak az első három kazettán hangzottak érthetetlenül a szövegek. A második heti vacsoráknál aztán amerikai asztaltársaságba cseppentünk, s végig – angolul beszélgettünk! A kapitány meg egyenesen hitetlenkedett kilencnapos angolomon egy interjú során! Büszke vagyok rá: a 14-ik napon sikeres angol vizsgát tettem!

V. Nagy Attila

☞ *Csak egyetlen pont hiányzott a sikeres vizsgámhoz, mégsem keseredtem el. A módszer teljesen meggyőzött. A „Villám" nálam tökéletesen bevált, és elégedett vagyok.*

Mádi Piroska

☞ Ezzel a módszerrel két hét alatt garantáltan átjutsz egy nyelvi kapun. Az első akadályokat leküzdve rajtad múlik, hogy egy rövid séta vagy egy világutazás részese leszel-e. A rövid sétára poroszkáló pacik és a világutazó táltosok egyaránt bennünk vannak.

dr. Nagy Irén

Az első napokban engedtem, hogy a „tudás" csak úgy folyjék a fejembe. Önállóan mondatot alkotni pár nappal később próbáltam meg. És ekkor megtörtént – maga a csoda! Azon vettem észre magam, hogy

német anyanyelvű útitársaimmal németül társalgok! Két hét hamar eltelik! A vizsga beszédkészségi és szövegértési részei – amint vártam is – jól sikerültek. Visszatekintve: ez volt életem eddigi legnagyobb szellemi kalandja!

Zamaróczy Ádám

☞ Tulajdonképpen mindig is tudtam, hogy csak a fülemmel van baj, nem az agyammal. A társak a hajón – szinte egyöntetűen – dicsérik a módszert. Azt mondják: jó, hamar sikerélményt ad. Komolyan bólogatok, s azt gondolom, én lehetek a kivétel, aki erősíti a szabályt.

M. Kiss Csaba

Egy hír az újságban, néhány telefon – s indulás felfedezni a Földközi-tenger csodáit. És az ismeretlen német nyelvet! A felfedezés öröme már a harmadik napon rám köszöntött. Az első hét végén pedig ujjongva tértem vissza hajóra a Bariban tett kirándulásról: „Képzeljétek! Egy született némettel beszélgettem, és megértettük egymást – németül"! Néha kerestem a szavakat, de a téma bármi lehetett: jóga, család, a vegetárius étkezés megoldása a hajón stb. Eljött a 14. nap. Az ECL nyelvvizsga szóbeli részein „jó turista A szinten" – megfeleltem!

Sándy Gabriella

A siker titka?

Visszatérés a természetes nyelvtanulás döntő mozzanataihoz, melyekkel az ember önerőből, magából a megértett beszédből elsajátította anyanyelvét. Hasonló módon más nyelvekkel is boldogul. Ehhez *a beszéd megértése, majd utánamondásai* felől kell megragadni az idegen nyelvet! Így lehetett szakítani az azonnali mondatszerkesztéssel, a miatta szükséges lélekölő szótanulással, a fűrészporízű nyelvtanozással. A beszédkészség pedig spontán módon, magától kialakult.

Relaxa kft

VillámAngol a sikertananyag

Kezdőknek

Család-program
2 kötet – 16 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Dialóg-program
4 kötet – 32 hangkazettával, 4 könyvvel – együtt:
❑ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Középhaladóknak

Aktív-program
2 kötet – 15 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Idioms-program
2 kötet – 16 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Praxis-program
2 kötet – 16 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Üzletembereknek

Business-program
haladóknak 2 kötet – 14 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Marketing-program
haladóknak 2 kötet – 15 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Relaxa kft

VillámNémet a sikertananyag

Kezdőknek

Család-program
4 kötet 24 hangkazettával, 4 könyvvel – együtt:
❑ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Aktív-program
2 kötet – 15 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Dialóg-program
4 kötet – 28 hangkazettával, 4 könyvvel – együtt:
❑ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

Középhaladóknak

Praxis-program
2 kötet – 16 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Krimi-program
2 kötet – 12 hangkazettával, 2 könyvvel – együtt:
❑ 15 680 Ft helyett **14 280 Ft**

Villám Francia

Dialóg-program
kezdőknek 4 kötet 26 hangkazettával, 4 könyvvel – együtt:
❑ 31 360 Ft helyett **27 440 Ft**

VillámLatin

Alapfok
kezdőknek 1 kötet 6 hangkazettával, 1 könyvvel
❑ **7 840 Ft**

A kötetenkénti ár: 7 840 Ft. Az árak 1999. augusztus 31-ig érvényesek.

Üzletünk: Relaxa Kft. Bp.V., Szerb u. 9. Rendelhet telefonon/faxon: 317-5106, 266-3041

❑ Kérem tananyagismertetőjüket és ❑ VillámAngol, ❑ VillámNémet díjmentes próbakazettájukat.

❑ Megrendelem a bejelölt tananyagsorokat postai utánvéttel.

Név: ..... Cím: .....

..... ir. sz.: ..... Tel.: ..... sulinet

FIATALOK A HÁLÓN

Az Internet Society idei genfi közgyűlésének egyik legfontosabb témáját a hálórágó fiatalok jelentették. (Persze mindjárt itt is van az első probléma: ki is számít fiatalnak a Hálón? Az Internetet használók átlagéletkora csak 26 év, míg a fejlett országokban a lakosság átlagéletkora 36 év. Vagyis amíg köznapi értelemben a 30 alattiak a fiatalok, az Interneten lejjebb kell meghúznunk a határt!)

A konferencia egyik kerekasztal-fórumán a részt vevő fiatalok (egyikük se töltötte még be a 22. évét) egymásnak és a közönségnek mondták el véleményüket, tapasztalataikat az Internettel kapcsolatban.

Például ki mennyit fizet az internetezésért? Toni (21 éves), egy finn Internet-szolgáltató cég résztulajdonosa, nem fizet az elérésért, legfeljebb a telefonszámla terhelné otthonról, ám ez Finnországban nagyon olcsó. Eric (17 éves) már két éve saját szerverét használja, amit egyik barátjánál helyezett el, a helyi hívás pedig Amerikában átalánydíjas... Ato (20 éves) az Egyesült Államokban tanul, de Ghánában született, ő az egyetem számítógépeit használja. A 18 éves Viktor egy magyar srác, nem véletlenül nála derül ki egy kis szabálytalanság: egy barátjától kölcsönvett elérést használ, de jobban szeret az iskolában netezni, mert ott még a telefonért sem kell fizetni. Lisa és Nadia (mindketten 17 évesek) az America Online nevű szolgáltatónak dolgozik. Az ő munkájukat az AOL Internet-használatban fizeti. Feladatuk abból áll, hogy a PluggedIn nevű, fiataloknak szóló beszélgetőfórumot moderálják. A cég itt nem alkalmazhat felnőtteket, mert ők nem értenek a témához, nem is pontosan tudják, hogy mi az, ami megengedhető a fiatalok egymás közti csevejében, s mi az, ami nem.

A régebbi internetezők egyébként nem az America Online fórumait, hanem változatlanul az IRC-t kedvelik, amelyet Toni egy kellemes koktélpartihoz hasonlított. Az IRC egy kevésbé felügyelt és kidolgozott beszélgetőfórum, ami teljes ingyenességéből is adódik.

A résztvevők egyértelműen elvetették az információ szűrésének szükségességét, mivel ha valakit valami igazán érdekel, akkor a szűrés sem akadályozza meg, amit pedig tiltanak, elég hamar érdekessé válhat. A tévéműsorokat sem szűrik, pedig nem ártalmatlanabbak az Internetnél.

Miképp lehet – sőt kell – az Internetet támogatni? „Biztosítani kell a Hálózat olcsó elérését! Ez az, ami a legtöbb iskolában nem valósul meg, pedig hatalmas rá az igény. Fontos, hogy mindenki hozzájusson a Hálózathoz" – mondta Toni.

És mit is jelent nekik az Internet? Van, aki szerint rengeteg információ, van, aki azt mondja, hogy egy találkozóhely. Eric és Toni meghatározása sem semmi: nekik „minden", illetve „bármi".

K. A.

AZ AOL FIATALOKNAK SZÓLÓ SZERVERE:
www.pluggedin.org
Toni szervere: www.an.org
Eric szervere: www.yikes.com

E-MAILBE ZÁRT VÍRUSOK?

Az Internet térhódításával a vírusok is új „gazdatestre" találtak, egy felmérés szerint ugyanis már most, a jövőben még inkább az e-mail lesz a terjedésük leggyakoribb formája. Persze nem kell minden híresztelésnek hitelt adni, az előre beharangozott vírusok például szinte mindig vaklármának bizonyulnak. Sajnos ennek köszönhető az is, hogy az emberek legtöbbször csak legyintenek, ha azt hallják, a vírusok a hálózaton is terjednek.

„Ha Ön kap egy E-mailt, amelynek fejlécében a JOIN THE CREW szavak szerepelnek, ne nyissa meg, különben azonnal törli az egész winchesterét! Mivel egy merőben új E-mail vírusról van szó, kérem, hogy továbbítsa ezt a levelet minél több helyre, nehogy az Ön lustasága miatt valaki más a vírus célpontjává váljon!„ Ez az idézet tipikusan egy „kamuvírus„ előhírnöke, amely a benne szereplő képtelen állítás ellenére mégis futótűzként terjed a szörfösök körében. Az e-mail ugyanis – ellentétben a híresztelésekkel – önmagában nem képes arra, hogy kárt okozzon, még akkor sem, ha megnyitjuk és elolvassuk. A magyarázat igazán egyszerű: a levelezőprogramok nem végrehajtható állományként, hanem sima szövegfájlként kezelik a leveleket. A „Penpal Greating", a „Deeyenda", a „Good Times" és az imént említett „Join The Crew", valamint a jövőben megjelenő társaik épp azáltal fertőznek, hogy sokan – jóhiszeműségtől vezetve – több tucat helyre továbbküldik őket, sokszor egy postaládába akár 4-5 példányban is megérkeznek. A levélhez csatolt állomány (attachment) azonban valóban vírushordozó lehet.

A National Computer Security Association (NCSA) nemrégiben hozta nyilvánosságra azt a felmérését, amely a számítógépes vírusok új terjedési formáit taglalja. Az Egyesült Államokban 1996-ról 1997-re megháromszorozódott a vírusfertőzések száma, s történt mindez annak ellenére, hogy a rendszeresen használt antivírusprogramok száma 60 százalékkal nőtt. Az egyre gyakoribb fertőzések hátterében az e-mail áll, amely napjainkra az egyik veszélyforrássá vált. A legnagyobb problémát a szövegszerkesztő, illetve adatbázis-kezelő dokumentumokhoz kapcsolódó macro vírusok okozzák. A vírusos Word-fájlok például a fertőzések mintegy 50 százalékát teszik ki.

Tulajdonképpen azt kell felismerni, hogy az Internet használatával egy új terjedési mód van kialakulóban, vagyis a lehetséges „inputok" száma eggyel növekedett. Eddig ugye lelkiismeretesen megvizsgáltuk az „idegen" forrásból származó floppydiszkeket, illetve egyéb adathordozókat. Ezután arra is figyelnünk kell, hogy egy e-mail letöltésével bármilyen fájl eljuthat gépünkre. Persze attól, hogy ott van, még nem terjed. Egy Word macro vírus például csak akkor aktivizálódik, ha behívjuk a Wordbe, egy .exe fájl esetében viszont már az is elég, ha elindítjuk. Mielőtt ezt megtennénk, futassunk le egy vírusellenőrző programot. Különösen arra a könyvtárra figyeljünk, ahová az attachment, vagyis a csatolt állományok érkeznek.

Persze mindannyiunkkal előfordult már, hogy megfeledkeztünk arról, ami egyébként nagyon fontos a számunkra. Erre kínálnak megoldást azok a mostanában piacra kerülő vírusellenőrző programok, amelyek a levelezőrendszerbe épülve már a letöltés pillanatában elcsípik a fertőző állományokat. A Panda Software

www.pandasoftware.es

például már forgalmazza azt a programot, amely a Microsoft Exchange, illetve a Microsoft Outlook kliensekbe épülve folyamatosan figyeli és jelzi a vírussal fertőzött fájlok megjelenését. Nemsokára egyre több ilyen szoftver is megjelenik, érdemes hát mielőbb beszerezni egyet, legalábbis ezt tanácsolják a CARO (Computer Antivirus Research Organization) szakemberei, akik egy meglepő fertőzési lehetőséget fedeztek fel. A Windows 98 és Outlook 98 használatakor állítólag előfordulhat, hogy egy csatolt állományként érkező vírusos .exe fájl a Start-Upba kerüljön. A Start-Upban ugyebár azok a fájlok találhatók, amelyek a Windows bootolásakor automatikusan elindulnak, így a bekerült vírus is aktivizálódhat. Ehhez azonban némi felhasználói felelőtlenség is szükséges, ugyanis mindegyik levelezőprogramban be lehet állítani, hogy hová érkezzenek a csatolt fájlok – aki ezt a Start-Upra állítja, magára vessen.

Kolma Kornél
kkolma@prim.hu

A frissesség mosolyra derít

új Body Fresh

A frissesség hat illata

Sshhh.. Finom, friss illatú, tiszta permet éri a bőröd.
Hmm, vegyél egy mély lélegzetet, és tested-lelked megújul...

Az illat lágy ködbe burkolja tested,
veled tart, bárhová is mész.
Mosoly az arcodon, mosoly
az arcokon, akik körülvesznek.

A Coty bevezeti újdonságát,
a Body Fresh termékcsaládot.
Ez a Magyarországon egyedülálló
illatcsalád természetes alapanyagok
felhasználásával készült.
A Body Fresh az egész testre
szórható, hogy mindenhol érhesse
és üdévé tegye a hölgyek
bőrét. Ez a könnyű, friss
permet testileg-lelkileg
felfrissít bármikor
a nap folyamán.
Hatféle illatot kínál
a Body Fresh:
különböző
egyéniségeknek,
különböző
hangulatokhoz...

COTY
PARIS · NEW YORK

MÉDIAMUSTRA

Újságok, rádiók, tévék

Ma már nem feltétlenül kell kilószámra megvásárolni az újságokat, ha hírekre vagy szórakoztató olvasmányokra vágyunk. Sőt akár rádiót is hallgathatunk, vagy televíziót is nézhetünk anélkül, hogy bekapcsolnánk az arra szánt készüléket: a nyomtatott és elektronikus médiumok közös gyűjtőhelye lett az Internet. Az ígéretek szerint néhány éven belül ugyanazt találjuk a weben, amit az újságosstandokon, a rádió- és tévéműsorok kínálatában. A hazai médiumok közül egyelőre főként az írott sajtó jelenik meg a Neten, igaz, a rádió- és tévéműsorok közül egyébként is csak a külföldi adókat érdemes választani, hiszen az Interneten elérhető hang- és képminőség még nem vetekszik a földi vagy műholdas sugárzással fogható, valamint a kábelen bevezetett műsorok élvezeti értékével.

A hazai nyomtatott sajtó kiadóinak és szerkesztőségeinek webes elérhetősége az utóbbi időben rakétasebességgel növekszik. Pontosabban: elérhetők webcímeken is, de a Net nyilvánossága számára csak csökkentett tartalmat adnak, a teljes tartalomért, illetve az egyes pluszszolgáltatásokért már fizetni kell. Mindez érthető, hiszen ha minden cikk, kép, illusztráció és grafikon elérhető lenne a Világhálón is, akkor a szörfözők még a megemelt telefontarifák mellett is olcsóbban juthatnának a drága információhoz. (Nem is beszélve arról, hogy a világ több pontján, például Németországban jelentősen csökkennek a telefonköltségek – nem úgy, mint nálunk –, tehát a „drótos" információ lassan olcsóbban érhető el, mint a nyomtatott változat!)

A hazai újságkínálat Interneten is elérhető részének egy-egy szeletét majdnem mindegyik igényes honlapkészítő felkínálja, azonban ezek a kiindulópontok csak bizonyos témák vagy lapcsoportok elérhetőségét nyújtják. (Ez lehet érdeklődési kör szerinti csoportosítás vagy barter – például a „keresztlinkek" esetében, amikor „én megjelentetem a te weboldalad címét, ha cserébe te is feltünteted az én elérhetőségemet" logika alapján kínálják fel a címet –, vagy tisztán üzleti jellegű, amikor a kiadók fizetnek azzért, hogy megjelenjenek a kikötő által ajánlott palettán.)

Mindez a hirdetési szokások megváltozását is jelenti, hiszen egy gyakran látogatott weboldalon feltüntetett link nagyobb esélyt ad a rendszeres látogatásra, mintha egy szűk réteg által felkeresett honlap kínálná ugyanezt a lehetőséget. (Érthető, hogy az erkölcsi sikeren túl minden weblap gazdája küzd azért, hogy az általa gondozott hálószem minél előkelőbb helyre kerülhessen a különböző toplistákon.)

A magyarországi írott sajtó weben is elérhető szemlézéséhez egyik legteljesebb startot a

http://stand.euroweb.hu

címen vehetjük, ahol csoportokba rendezve válogathatunk a médiumok közül a következő kategóriákban: napilapok, politika és közélet, gazdaság és üzlet, kultúra, internetes újságok, számítástechnika, ifjúsági- és diáklapok, tudományos és ismeretterjesztő lapok, tv- és rádióújságok, regionális lapok, divatlapok, sport- és szabadidőlapok, sci-fi és fantasy, egyházi újságok, külföldön magyarul megjelenő lapok, valamint hirdetési újságok.

A felsorolt csoportok mellett zárójelben lévő szám jelzi, hogy az aláhúzott kategóriára kattintva hány újság között böngészhetünk; a csoportra, majd az azon belül megjelölt lapra klikkelve már közvetlenül a „szerkesztőségbe" pottyanunk, azaz már a kiválasztott lap tartalmát (pontosabban a webes megjelenítésre szánt, szűkített tartalmat) hívhatjuk képernyőnkre.

Mivel az egyes kategóriákban önkéntes bejelentkezés alapján tűnnek fel az orgánumok, előfordul, hogy olyan lapok fejlécét és valamikori elérhetőségét találjuk, amelyek azóta már megszűntek, vagy különböző okok miatt „leköltöztek" a webről. Éppen ezért érdemes bizonyos fenntartással kezelni az ott olvasható anyagokat, ajánlatos meggyőződnünk az információk aktualitásáról. (Az egyik számítástechnikai hetilapnak például még az 1996-os kiadása jelenik meg a webes változatban.)

Az alábbiakban közölt összeállítások nem lehetnek teljesek, a keresési lehetőségek azonban igen. Mivel a kínálat napról napra változik, holnap vagy akár már ma este is új, még teljesebb lista hívható le az oldalakról.

Egy népszerű számítástechnikai magazin összefoglalója például az alábbi kiindulópontokat ajánlja:

www.nepszabadsag.hu/ – Népszabadság

www.mhirlap.hu/ – Magyar Hírlap

www.nepszava.hu/ – Népszava

www.hvg.hu/ – HVG

es.westel900.net/ – Élet és Irodalom

www.168ora.hu/ – 168 óra

www.net.hu/narancs/ – Villany Narancs (Magyar Narancs)

pestimusor.euroweb.hu/ – Pesti Műsor

www.hir.hu/pestiest/9822/– Pesti Est

www.reuters.com/ – Reuters

www.eletestudomany.irisz.hu/ – Élet és Tudomány

www.ch.bme.hu/chemonet/TermVil/ – Természet Világa

www.semic.hu/ – A SEMIC Interprint honlapja

sphinx.kf.hu/kvt/folyoirat.html – Magyar folyóiratok

www.vgamonitor.hu – VGA Monitor

www.prim-online.com – a Prim Kft. honlapja

www.idg.hu – az IDG kiadó lapjai

www.net.hu/chip/ – Chip Magazin

www.zed.hu/ – ZED magazin

www.datanet.hu/guru/ – Guru

quake.pganet.com/ – Quake

www.sulinet.hu/ – Sulinet

A Népszabadság

www.nepszabadsag.hu/nepszabi/

címén pedig a diákoknak szóló lapszemle mellett Szövegláda címmel „csevejszobát" találunk, valamint olvasnivalót a Sulinet régi és új programjáról, elképzeléseiről.

RÁDIÓ-, TÉVÉADÓK

Az Interneten önálló webcímmel regisztrált hazai rádióadók felsorolásánál mindenekelőtt azt kell megjegyezni, hogy ezekben a kikötőkben leginkább az oldalak kiegészítő szolgáltatásait érdemes használni. Nemcsak azért, mert a kereskedelmi rádióadók (érthetően) főképpen kereskedelmi szolgáltatásokat kínálnak, hanem azért is, mert a lassú letölthetőség és a földi vételnél rosszabb minőségű hang csak azokban a régiókban indokolja a műsorok on line hallgatását, ahol egyébként antennával nem vehetők. Internetes szempontból vannak kifejezetten rossz honlapok is, ezeket néhány mozdulattal kihúzhatjuk a „kedvencek" listájából. A rádióadók a következő címeken érhetők el:

tilos.datanet.hu/index1.html – Tilos Rádió

www.danubius.hu – Danubius Rádió

www.juventus.hu – Juventus Rádió

www.radiobridge.hu – Radio Bridge

www.kossuth.radio.hu – Kossuth Rádió, Budapest

www.petofi.radio.hu – Petőfi Rádió, Budapest

www.datanet.hu – Rádió 1

star.irisz.hu – 92.9 Star Rádió

www.roxyradio.com – Roxy Rádió

Aki a külföldi rádióadókra kíváncsi, keresse fel a

www.netradio.net

címet, ahol a NetRadio Network honlapján közel kétszáz adó elérhetőségét találja meg.

(A műsorok hallgatásához szükséges szoftver a

www.real.com

címről tölthető le.)

Néhány belföldi televízió-, illetve népszerű téveműsor elérhetősége:

www.mtv.hu/ – a Magyar Televízió hivatalos honlapja

www.rtlklub.hu/ – az RTL Klub nyitólapja

www.dosszie.hu/ a Frei-dosszié honlapja

www.friderikusz.hu/ – Friderikusz Sándor új műsorának kikötője

www.sgi.hu/technologiak/media/tv2/ – TV2

www.tv3.hu/ – a TV3 nyitólapja

www.hbo.hu/ – a HBO honlapja

www.spektrumtv.hu/ – a Spektrum TV kezdőoldala

www.dunatv.hu/ – a Duna TV honlapja, ahol letölthető műsorokat is találunk.

Néhány külföldi tévécsatorna címe:

www.cnn.com – a CNN hírtelevízió web-lapja

news.bbc.co.uk/ – a BBC hírei

bbc.co.uk/ – a BBC további oldalai

www.mtv.com/ – a Music TV honlapja

www.cartoonnetwork.com/ – a Cartoon Network nyitólapja.

Aki elegendő időt szán arra, hogy több webcímet is felkeressen, belátja, hogy egyelőre nincsenek komoly veszélyben a földi vagy műholdas sugárzással, illetve kábelen terjesztett tévécsatornák. A fejlesztők azonban azon dolgoznak, hogy az Internet képes legyen felvenni a versenyt, és csak idő kérdése, mikor lesz ahhoz hasonló minőségű a webes rádió vagy tévé, mint amit „előző életünkben" már megszoktunk.

Guttray László

NETESNEK ÁLL A VILÁG

A Népszabadságot vagy teszem azt a Timest az Interneten olvasgatni nem kunszt. Az újságoldalakat egy gyakorlott rendszergazda pár óra alatt felimádkozza a Hálóra. Az viszont mindenképpen igaz, hogy az emberek szépen leszoknak az újságolvasásról. Ez nem fikció, ez tény: 1985-ben, az Egyesült Államokban a megkérdezettek kevesebb mint negyede tartotta a tévét az elsődleges hírforrásnak, ennél is kevesebben a rádiót – a nagy többség az újságokra szavazott. A kilencvenes évek elejétől, az emlékezetes Öböl-háborútól kezdve azonban minden az ellenkezőjére fordult.

Ted Turner, a CNN atyja milliókat, sőt milliárdokat költött arra, hogy a régebben Cable News Networkként ismert regionális – hisz benne van a nevében: Cable (kábel, kábelen terjesztett) – tévéje világhírű legyen. Az is lett. A CNN tudósítói mindenütt ott voltak: a bagdadi szállodák tetején, az utcákon, a kórházakban, sőt még a katonai csapásmérő repülőgépek belső filmjeit is megszerezték, amelyeket a célpont megsemmisítéséről forgattak. Egy kissé rossz ízű, ám de minden bizonnyal igaz megállapítás szerint a CNN ugyanabban az időpontban és ugyanazokról a célpontokról kap eligazítást, mint a pilóták. Tény, hogy a stábokat a CIA (a kémelhárítás) szigorúan őrzi, egy lépést sem tehetnek az operatőrök anélkül, hogy egy-egy fekete napszemüveges stábtag ne kísérné őket. Az eredmény? Egyrészt Ted Turner kezében van minden és mindenki Atlantától Bagdadon át Kuala Lumpurig. Bill Clintonnal éppúgy napi kapcsolatban van, mint például Izrael első emberével, Benjamin Netanjahuval, aki időnként a média közel-keleti szerepéről tart előadást a CNN riporterkurzusain. Másrészt így tényleg le lehet szokni az újságolvasásról: nem kell megvárni a lapzártát és a holnapi megjelenést, elég a 4-es csatornára kapcsolni, és jön a „háború live".

Meg aztán az emberek, a nézők imádják, ha valami jól látszik a képernyőn, és nem egy-egy homályos tudósítói fogalmazásból kell megtudniuk, hogy ártalmatlanná tették a terroristákat, hanem látják is, amikor lepuffantják a símaszkos túszszedőket. Persze ez még nem jelentené az újság halálát: olvasni pedig kell, hiszen egyik csatorna sem pótolja a fogalmazás nagyszerűségét, a csak papíron visszaadható élményeket.

Hogy miért is e hosszú bevezető a tévézésről és a CNN-ről? Nos, a CNN kiterjedt piackutató csapattal rendelkezik, figyelik a nézettséget, a lefedettséget, a tetszési indexeket stb. Ezek a kutatók hamar rájöttek arra, hogy mindenkit azért nem érhetnek el, sokan iskolában vannak, netán dolgoznak „unalmas óráikban", ezért nincs idejük a hírtévéket vizslatni. Számítógép viszont minden munkahelyen van, s ha az Internetre is kiterjesztik adásukat, igencsak megemelkedhet a nézettségi szint. Így a World News Leader (A Világ Első Hírszolgáltatója) nézhető a Hálón keresztül (is).

www.cnn.com

Természetesen nem maradhat el a világtrendtől a legnagyobb és legpatinásabb hírszolgáltató, a BBC sem. A British Broadcast Corporation minden műsora vehető az Interneten, magyar nyelvű hírekkel is szolgál, minden este 23 órától, a BBC World Service segítségével.

www.bbc.com

Mindkét cég arról híres igazán, hogy mindenhol és mindig ott van: még egy-egy potenciális politikai gócponton is tartanak fenn stábokat. A már említett Ted Turner szerint nem az a kínos, ha mégsem tör ki a konfliktus, és ő bukik néhány milliót, hanem az, ha spórol, és nem küld oda stábot, ahol hirtelen eseményre van kilátás. Úgyhogy ha történik valami a világban, és nincs kéznél tévé vagy rádió, akkor elég csak bepötyögni a fenti webcímek egyikét, és máris szemünk, illetve fülünk előtt a nagyvilág.

Persze léteznek olyan adások is, amelyek nem vehetők egyszerre átlagos készüléken és számítógépen is. Ha valaki rég elfeledett orosznyelv-tudását szeretné kissé felfrissíteni, próbálkozhat a

www.rossiya.net/radio.htm

címen. A hangszóróból Puskin nyelvének minden szépségét élvezheti, sőt még a gyorsaságáról híres ITAR-TASSZ tavalyi híreit is meghallgathatja Jelcin elnök aktuális tüdőgyulladásáról. Akinek ez nem elég, az haladhat még keletebbre. A föld leginkább miniatürizáló és leggyorsabban fejlődő országa is hallgatható a Hálózaton keresztül. Sokat ugyan nem fogunk érteni belőle, hacsak nem vagyunk a japán nyelv bennfentes ismerői, de ismerkedésnek, tájékozódásnak nem utolsó: hol tart a japán slágerlista, mik a vezető hírek. Persze csak akkor, ha tudjuk, hogyan mondják azt, hogy slágerlista, meg azt, hogy hírek.

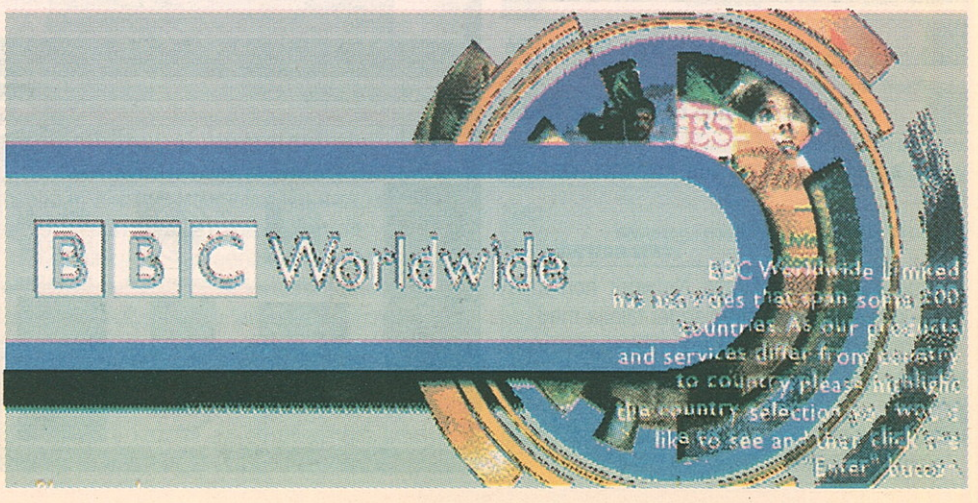

egyik leghatalmasabb és legforgalmasabb repülőterének (egyik) frekvenciáját, ahol a Chicago O'Hare International Airport érkező-induló repülőgépeinek és irányítóinak beszélgetése hallgatható meg. A

www.tou.com/host/Alcheese/ATClinks1.htm

és a

www.tou.com/host/alcheese/atclinks1.htm

címen megtalálható ezenkívül négy másik reptér is, sőt a NASA néhány archív anyagát is meghallgathatjuk.

Az Internet segítségével tényleg kiszélesíthetjük látókörünket, és a világ több szegletébe juthatunk el, mint eddig bármikor. Tudunk tévézni, rádiózni és újságot olvasni. Csak egy gond van. Mi történik akkor, ha az érdeklődő páciens alapjában véve kényelmes ember, és a híreket az ágyból szereti nézni? Nem tudom, próbáltak-e már becipelni egy ilyen dögnagy számítógépet az ágyba reggel, mosdatlanul, álmosan? Én azt mondom, hogy a távirányítóé a jövő.

Schwajda Gergő

A

www.radiotokio.com

sokat segíthet teakultúránk finomításában is. Nem kell azonban ilyen messzire kalandoznunk térben és időben, nézhetjük a Duna TV-t, hallgathatjuk a Kossuth vagy a Petőfi műsorát.

Ami a külföldi és a hazai műsoroknál egyaránt jelentkezhet problémaként, az a minőség. Mindenképpen jó gép kell a hangok, pláne a képek élvezetéhez. Ehhez fontos a megfelelő hang-, illetve videokártya kiválasztása. Mivel a televíziós anyagokban az operatőrök és a vágók nem fukarkodnak mindenféle trükköket bevetni, úgymint úsztatások és képek egymásra játszása, érdemes gyors, megbízható gépet választani a tévézéshez.

Persze kell a gyors vonal is, de lassú géptől ne várjunk csodákat. A rádiós hangminőség általában elviselhető, hiszen nincs vételi zavar, így nem lehetséges, hogy kedvenc számunkat oda nem illő recsegés zavarja meg.

Habként tortánk tetejére eláruljuk a világ

MAGYAR RÁDIÓ- ÉS TÉVÉMŰSOROK AZ INTERNETEN

A FEJLESZTÉS NEM ÁLLHAT MEG

Valószínűleg kifejezetten időrabló elfoglaltságot jelent, ha azt a célt tűzi maga elé a felhasználó, hogy egy csokorba gyűjti, melyik magyarországi rádió- és televízióadónak van jelenleg RealPlayerrel megnyitható webcíme. A böngészésre fordított idő erősen lerövidíthető, ha feltételezzük, hogy ezt a listát már elkészítette valaki valahol a világon. Ebben az esetben a feladat egészen más megvilágítást kap: meg kell találni a webpartnert vagy az általa készített listát. Csapó Ida mindkét megközelítést kipróbálta: elkezdett böngészni az Interneten, majd miután meglehetősen hamar elakadt (megfogalmazása szerint: „szinte reménytelennek látszott, hogy valaha is átlátom a helyzetet"), néhány hét szünet után újból csak az Internet felé vette az irányt. Bepötyögte a

www.hudir.hu

országos nyitóoldal címét, és (majdnem) csoda történt: a Hírek rovatban keresgélve pontosan egy olyan webcímre akadt, amelyre leginkább szüksége volt. Annyit pillanatok alatt kiderített, hogy a kikötő parancsnoka Czompó Máté, akivel e-mailben vette fel a kapcsolatot, többek között azért, hogy megtudja, vajon ki az, aki Magyar nyelvű rádió- és tévéadók az Interneten címmel szorgosan gyűjtögeti a különböző adókat.

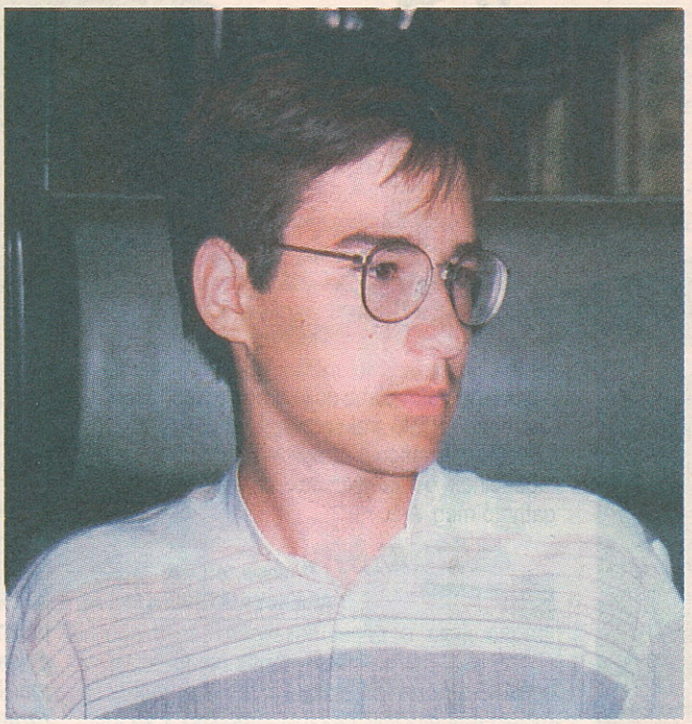

A név mögött egy külföldre szakadt idősebb hazánkfiát sejtettem, aki ráérő idejében készít egy ilyen weboldalt, kellően nagy volt hát a meglepetésem, amikor Czompó Máté első érdeklődésemre ezt felelte:

– Októberben múltam 16 éves, most vagyok tizenegyedikes, ami Magyarországon a harmadik gimnáziumnak felel meg. Kedvenc tantárgyam a „computer science". Ennek keretében tanulunk számítógéphardvert, de túlnyomórészt programozást: Pascalt, C++-t, Javát.

Később másról is kérdeztem, többek között arról, hogy mióta létezik a weblap.

– 1997. augusztus 4-én raktam fel az első változatot, s azóta folyamatosan bővítem. Tudtam, hogy vannak automatikus keresők, amelyek kutatnak új webhelyek után, de a nagyobb keresőknél és webkatalógusoknál mégis regisztráltattam az oldalt. A Hudir adatbázisába is én jelentettem be a lapot, de mint azóta kiderült, sok más keresőben is megvan, ahova nem én küldtem el a címet. Ugyanígy a Hungarian Link Exchange-ben, a Hungarian Top 100-ban és a TOP 1000-ben is regisztráltattam a lapokat, mert ez is egyre növekvő publicitást jelent.

– Milyen gyakran frissíted az oldalt?

– Elég gyakran, már csak azért is, mert nem sok időt, az e-mailek megválaszolásával együtt hetente talán két órát vesz igénybe. Általában hétvégenként ellenőrzöm, hogy működnek-e a linkek mind a honlapok, mind a stream-jelek esetén. Ha egy link nem működik, akkor megpróbálom kideríteni, hogy mire változott, esetleg megszűnt-e, mert erre is volt már példa.

– Honnan kapod a legtöbb e-mailt?

– A világ minden tájáról érkezett már visszajelzés, a következő országokból írtak: Egyesült Államok, Kanada, Ausztrália, Magyarország, Németország, Svájc, Ausztria, Olaszország, Izrael, Brazília, Svédország, Görögország, Japán, Szlovákia, Hollandia, Új-Zéland, Egyiptom, Nagy-Britannia, Norvégia, Finnország, Franciaország, Jamaika, Jugoszlávia, Románia... Nagyon kevés kivétellel csak dicsérő leveleket kaptam. Lusta vagyok pontosan megszámolni, de becslésem szerint több mint hatszáz levelet az eltelt másfél év alatt. Főleg olyan megjegyzések jönnek, mint „szép összeállítás" vagy „a lapod segítségével könnyen tudjuk hallgatni a magyar rádiókat a messzi távolból", de volt aki azt írta: „nem is tudtam, hogy ilyen sok internetes magyar adás van". Kaptam egypár jóindulatú figyelmeztetést, hogy ez vagy az a link nem működik, ezeket köszönettel veszem, és rögtön javítok. Néhányan azt hiszik, hogy az adásokat is én szolgáltatom, és olyasmiről panaszkodnak, amiről nem én tehetek. Például, hogy miért csak nagyon ritkán lehet „fogni" a Kossuth és a Petőfi rádiót.

– Hogyan kerülhetnek fel a rádió- és a tévéadók a weblapra?

– Minden héten körülnézek a weben, hogy indult-e új adás, megpróbálok új rádiókat és tévéket ta-

lálni. Először a szolgáltatóknál nézek körül, azoknál, amelyeknél a szerverek működnek. Ezeknek a honlapján ugyanis általában található egy lista a hallgatható műsorokról. De a Heurekát is szoktam használni „magyar rádió", „online", „real audio" és hasonló keresési kulcsszavakkal. Tapasztalatom szerint azonban így inkább az új honlapok címére lehet szert tenni. Újabban viszont – és ennek nagyon örülök – olyan népszerű lett a rádiós-tévés lapom, hogy maguk a rádiók és tévék is küldenek egy-egy e-mailt az új lapokról vagy a változásokról.

– Hogyan jött a weblap készítésének ötlete?

– Kanadában élek, a rádiós-tévés lapot magamnak és itteni barátaimnak állítottam össze, hogy a magyar adásokat könnyebben hallgathassuk és láthassuk. Több ezer magyar család el Ottawában, persze én csak egy kis töredéküket ismerem. Magyar barátaim, ismerőseim között vannak, akik szüleikkel egy-két éve emigráltak Erdélyből, és olyanok is, akik már itt születtek, de felmenőik révén jól tudnak magyarul. A magyar templomban, a cserkészfoglalkozások alatt, a népitánc-órákon vagy a Magyar Kulturális Egyesület rendezvényein ismertem meg őket.

– Biztosan tudod, hogy itthon létezik egy úgynevezett Sulinet – program. Van-e ehhez hasonló Kanadában?

– Nem ismerem a Sulinetet, de a nevéből sejtem, hogy mi lehet. Itt van egy iskolákat egybefogó hálózat. Úgy tudom, szinte minden kanadai iskolában van Internet-hozzáférés. Az Internet iskolai munkához, házi feladatok elkészítéséhez nagyon hasznos, szinte mindennap használom ilyen célra, és e-mailen keresztül tartom a kapcsolatot egy rokonommal is, de van egy „levélbarátnőm" is.

– Hogyan jutottál ki Kanadába?

– Győrből származtam el, édesapám fizikus és geodéta mérnök, aki a weblap születésénél erőteljesen jelen volt, de azóta teljesen átvettem az oldal gondozását. A HTML-t kizárólag autodidakta módon tanultam, itthon. Kézzel írom a kódot, nem használok WYSIWYG-editort.

– Hol helyezted el a weboldaladat?

– Egy telefonon, jobban mondva modemen keresztül felhívható Internet-szolgáltatónk van, amely az e-mail szolgáltatás mellé 2 megabájt tárterületet is felkínál a honlapok elhelyezésére – de ennél egyelőre kevesebb helyet használok. A fájlokat FTP-vel töltöm fel, és évi 300 órát lehetek online az Interneten – többnyire a weben szörfözve – az alapdíjért, ami évi 150 dollár. Ha kevés lenne az évi 300 óra, akkor minden óráért 50 centet kell még fizetni.

– Engedj meg egy laikus kérdést. Bizonyos adóknál feltüntetted a szervert is. Miért?

– Ez a Kossuthnál és a Petőfinél van így, mert ezeket több különböző szolgáltatócég is adja, ami elég egyedülálló. Ezek „vételi" szempontból is különbözőképpen viselkednek, bár ugyanazt a műsort adják, de ez nem baj, mert végül is növeli a vételi esélyeket. A Kossuthnak és a Petőfinek két különböző honlapja is van, ami viszont szerintem nagyon zavaró.

– Te mennyire hallgatod, nézed ezeket az adókat?

– A rádiók közül legtöbbször a Kossuthot és a Petőfit hallgatom, már amikor tehetem, leginkább a hétvégéken. Mint Kanadában élő hallgatónak a legtöbb magyarországi zenei adóval az a bajom, hogy túlnyomórészt ugyanazokat a számokat játsszák, mint az itteniek, tehát számomra nem különösebben érdekesek, a magyar számok szerintem túlságosan ritkán hallhatók. Általában jó minőségben bejönnek, de néha túlterheltek a szerverek, és egyáltalán nem lehet bejutni. Néha maga a Net túlterhelt, ám erről nem az adók tehetnek.

– A weblapodon ajánlasz egy helyet, ahol a tévék nézéséhez, a rádiók hallgatásához lehet letölteni a megfelelő programot. Miért pont azt választottad?

– Ez az a hely, ahol a RealAudiót és RealVideót kifejlesztették, ők készítik a legnépszerűbb – és valószínűleg a legjobb – lejátszó programot. Természetesen én is azt használom.

– Egyetlen dolgot hiányolok a web-lapodról: az egykori KFT-s Márton András SzemTanúját, amely az első bejegyzett Internettévé Magyarországon.

– Ennek az az oka, hogy csak a Real Videóban közvetítő adókat akartam összegyűjteni, de tulajdonképpen nyithatnék egy „nem RealPlayer" lapot is, azon vígan ellehetne a SzemTanú TV. Nem RealVideo vagy nem RealAudio adások után nemigen érdeklődtem eddig, de valószínűleg a közeljövőben utánanézek. A fejlesztés nem állhat meg...

Aki ellátogat Czompó Máté

http://www.compmore.net/~josephc/radio/index.htm

című hálószemére, 33 Real Audióban közvetítő rádióadó és 3 RealVideóban közvetítő tévé elérhetőségét találhatja meg, de a felsorolásban fellelhető 10 olyan magyar nyelvű rádió, illetve 16 olyan magyar nyelvű tévéadó is, amelynek csupán honlapja van az Interneten. Minden fontos adat kényelmesen, egyszerűségében is tetszetős grafikus oldalakon bárki számára könnyen elérhető. Köszönhetően egy Kanadában élő tizenéves magyar diáknak.

Csapó Ida

kikelet@elender.hu

Néhány webcím, amelyhez Czompó Máté élete kötődik:

GYŐR, A SZÜLŐVÁROS:
www.arrabonet.gyor.hu/gyor/
www.different.hu/gyor/
www.kva.hu/gyor/

OTTAWA, AHOL MOST TANUL:
www.ottawa.com
3 dimenzióban:
www.intoronto.com/inottawa.html

A HELYI TEMPLOM, AMELYNEK HONLAPJÁT GONDOZZA (ANGOL):
http://www.compmore.net/~stpeters/index.html

MEGMONDJÁK

MIT MONDANAK MEG A CSILLAGOK?

November 30-ai számunk 18. oldalán Megmondják a csillagok? címmel jelent meg T. Várkonyi Attila összefoglalója, amelyben a horoszkópokról, pontosabban a horoszkópok Interneten is elérhető részleteiről írt. Nem telt el két hét, és postaládánkban találtuk Csaba György reakcióját. Rövid levélváltásunkból kiderült, hogy Csaba György áltudománynak véli az asztrológiát, így végeredményben károsnak tartja, hogy a megjelent közelítésből foglalkoztunk a témával. Meglepetésére abban egyetértettünk, hogy az asztrológiának nem minden állítása igazolható a természettudományok mai állása szerint, abban azonban eltért a véleményünk, hogy rábízhatjuk-e a döntés felelősségét az olvasókra, jelen esetben elsősorban a tanárokra és a diákokra. Közös nézőpontunkat Csaba György fogalmazta meg levelében, amikor azt írta: „iskoláink legfontosabb feladata gondolkodásra és kételkedésre tanítani a gyerekeket...” Utólag is azt reméljük, hogy az eredeti cikk nem „kötelező irodalomként” sugallta a csillagjóslást, már csak azért sem, mert bevezetőjében ez olvasható: „...segítünk felismerni, hogy mit szabad komolyan venni, és mit nem.” Változatlanul azt tartjuk, hogy mivel az Interneten elérhető (például a horoszkópokkal kapcsolatos) weboldalak minden szörföző számára fellelhetők, az ott található információk igazságtartalmáról a felhasználóknak egyénileg kell véleményt alkotniuk – azaz elfogadni vagy elvetni az olvasottakat. Az alábbiakban Csaba György írását közöljük, egyben megköszönjük az első cikkben talált tárgyi tévedések javítását.

Nemrég a számítástechnika-teremben az egyik gyerek kezéből kivettem egy újságot, mert a horoszkópokat népszerűsítő cikknél volt nyitva. Megütközve láttam, hogy a lap a Sulinet, amelynek feladata a gyerekek tájékoztatása lenne, és nem ósdi babonák terjesztése. Az első képaláírásra esett a pillantásom: „Kopernikusz egyik horoszkópja” – holott Kopernikusz soha nem foglalkozott horoszkópokkal. (Nem szorult rá, mint Kepler, mert kanonoki stalluma biztosította megélhetését.) Az ábra valójában Andreas Cellarius (1638–1707) Atlas Coelestis című, 1660-ban, Amszterdamban megjelent művéből való, és a kopernikuszi világképet ábrázolja. A cikk többi „információja” hasonlóan megbízható...

Először is nézzük, mi valójában a horoszkóp, amiről annyit beszélnek! Nem más, mint a csillagos égbolt egy bizonyos pillanatban elfoglalt helyzetének nagyon erősen leegyszerűsített, egy körre vetített rajza. Annyira sematikus, hogy a valódi égi viszonyoknak nyoma sincs meg rajta. Egyetlen pontjának sem felel meg semmi a valóságban. A „házak” csúcsait például önkényesen állapították meg (legalább hatféle különböző házszámítás van használatban, de egyik sem indokolható), a bolygók nem valódi helyükön szerepelnek, sőt még a – képzelt – csillagképek helyett is „állatövi jegyek” vannak benne föltüntetve, amelyek még képzeletünkben sem léteznek. Az asztrológus képzeletbeli pontok egymás közti szögviszonyaiból próbál következtetni (egyéb viszonyokat, például fizikai kapcsolatokat nem ismer!) a létező személy jellemére, sorsára. Ez az eljárás nyilvánvalóan értelmetlen.

Az állatövi jegyek rendszere kb. 2000 éve alakult ki, bár eredete jóval régebbi. Célja az volt, hogy az égboltot naptárként lehessen használni. A Kos jegye például azért kapta nevét, mert (idézem Van Tromp Sorsunk és a csillagok című asztrológiai könyvét:) „Nézzük most már az összefüggést a természet és az elmondott jelképiségek között. Születés. Csakugyan téli álmából ébred a föld, a természet. Az eddigi mély alvást hirtelen erős mozgás váltja fel. Ember, állat, növény megtelik új erővel, termékenyítő, élesztő, serkentő erőhullámokkal...” Szóval nem azért, mert valaha valaki tapasztalta volna, hogy e jelben „általában büszke, konok, erőszakos és vezetésre hivatott emberek születnek”, mint a cikk állítja, hanem mert a természet téli álmából tavasszal ébred. (Persze csak itt, az északi félgömbön, ami még azt is mutatja, hogy a Kosnak ezt az értelmezését az északi félgömb lakói adták valaha; a déli félgömbön viszont eleve nem érvényes!) Hasonló a többi állatövi csillagkép nevének eredete is: például a Vízöntő, a Halak neve azért ilyen „vizes”, mert amikor az égnek e részén járt a Nap, akkor volt az esős évszak Mezopotámiában, ahol a csillagképeknek nevet adtak. Csakhogy az eltelt idő alatt az égbolt nagyot változott: a tavaszpont ma nem a Kos jegyének elején van, hanem a Vízöntő végén, több mint egy csillagképpel odább. Mellesleg az állatöv ma 13 csillagképet érint, s nem 12-őt, mint a horoszkópokban. A csillagjósok mindezt nem veszik tudomásul, hanem oda teszik a Kost, ahol a tavaszpont éppen van. Érdekes viszont, hogy szerintük azért kezdődik mostanában a Vízöntő korszaka, mert a tavaszpont a Vízöntőbe jutott. De hát akkor most a Kosban van, vagy a Vízöntőben? Az asztrológia egész rendszere tele van ilyen következetlenségekkel.

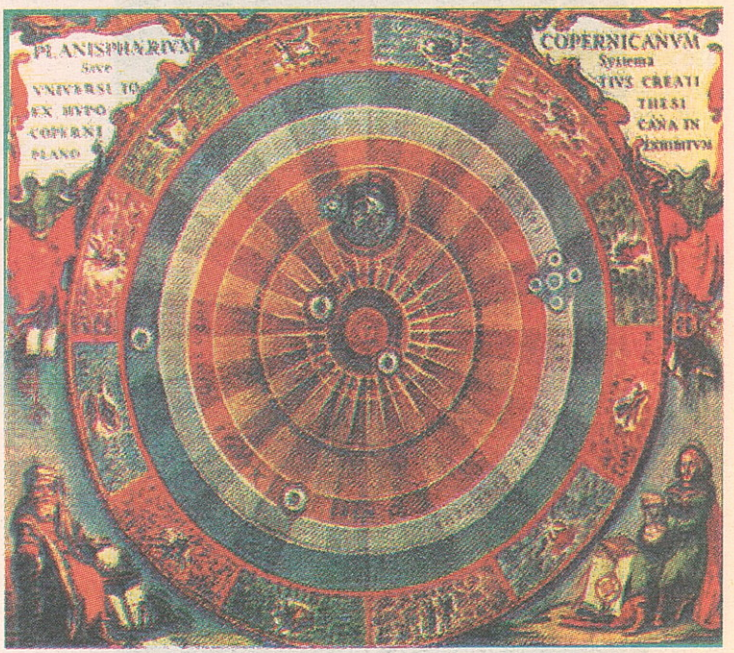

A cikkíró szerint a csillagjós „előbb-utóbb szinte ránézésre képes pontos jellemrajzot adni valakiről...”. Ez nagyszerű, hiszen mint láttuk, a horoszkópnak semmi valóságtartalma nincs, a „jellemrajz” véletlen dolga, akármilyen lelkiismeretesen dolgozzék is az asztrológus. Látszik ez abból is, amit nem nagyon emlegetnek: hogy a legtöbb horoszkóp nem válik be. Csak két példát hadd említsek erre. Ismeretes, hogy a csillagjósok rendszeresen megjósolják a világvégét (most is van néhány „kurrens” világvége-ígéret). Tudjuk: eddig egyszer sem lett igazuk; másrészt vajon miféle tapasztalatok alapján jöttek rá, hogy „általában” milyen bolygóállások szoktak világvégét okozni?

A CSILLAGOK?

A másik példám VI. Sándor, a hírhedt Borgia-pápa esete, akinek 1495-ben megjósolták, hogy abban az évben meghal. Mikor a végzetes év baj nélkül elmúlt, az asztrológus számolási hibára hivatkozva a következő évre tette a pápa halálát – és ez így ment nyolc éven át! Akkor kijelentették, hogy a csillagállások időközben megváltoztak, s ha eddig elkerülte a bajt, most már hosszú és nyugodt uralkodás elé nézhet. A pápa épp abban az évben halt meg. Rengeteg hasonló példát tudnék fölsorolni, jóval többet, mint az asztrológusok bevált jövendölést. (Abban egyetértek a szerzővel, hogy utólag mindent meg lehet magyarázni a horoszkópból, ahogyan mindennek az ellenkezőjét is!)

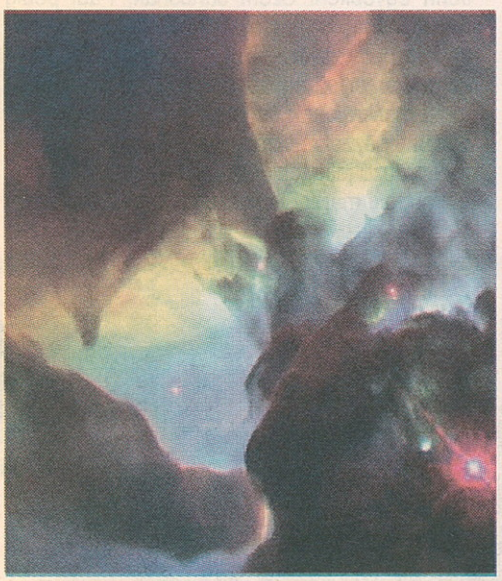

S ha ő Aquinóira hivatkozik, én hivatkozhatnék Szent Ágostonra, aki a Confessionesben két helyen is cáfolja a csillagjóslást, tapasztalati és elvi (teológiai) alapon egyaránt.

Azt is kérdi a szerző, hogy vajon Platón, Arisztotelész, Kepler és Tycho ütődött vagy csaló volt-e. Megnyugtathatom: egyik sem, csak a természettudományok kifejlődése előtt éltek. Egy ma már elavult, de akkor korszerű világképből indultak ki, amely szerint az égitestek istenek, és mágikus hatásaik vannak a Földre. Kepler kirí ebből a sorból, mert ő e világképből saját fölfedezései alapján ábrándult ki, és ezt egyértelművé tette munkássága második felében írt könyveiben, például a Harmonia Coelestisben. Ő írta le: „Az asztrológia egy nagyon bölcs anyának, a csillagászatnak hóbortos leánya; de mivel csak az asztrológia a hasznot hajtó, az anya, hogy éhen ne haljon, nem válhatik meg leányától." Azért volt kénytelen horoszkópokat készíteni, mert ezt fizették meg a hiszékeny megrendelők. Kepler híres, Wallenstein hercegnek készült horoszkópja, amelyet a „bevált" jóslatok közt emlegetnek, szintén téves: 24 konkrét jövendölést tartalmaz, ebből 5 vált be, de egyik sem akkor, amikorra Kepler jósolta! Wallenstein halála épp akkor következett be, amikorra a jóslat a hadvezérnek fölívelő szerencsét ígért!

Sok tisztázatlan probléma van még az asztrológia körül. Firtathatnánk, miért épp a születés időpontja számít, holott az ember nem akkor „keletkezik"; hogyan hatnak ránk a nem létező jegyek és a horoszkópba rajzolt bolygó- és házcsúcshelyek stb. De most csak még egyet nézzünk: azt a furcsaságot, hogy a horoszkópok állítólag már az ókorban is beváltak, pedig akkor még nem ismerték, és így figyelembe sem vehették a Naprendszer java részét, többek között a nagybolygók közül hármat (bár ma a Plútó már nem számít nagybolygónak, mert hozzá hasonlót kb. 70-et ismerünk a Naprendszer külső részén, a Mars és a Jupiter között pedig több ezret; igaz, a Plútó a legnagyobb köztük). Amikor a csillagászok fölfedezték az Uránuszt, pályája követésekor kiderült, hogy abban rendellenességek vannak. Az eltérésekből számították ki az akkor még ismeretlen Neptunusz helyzetét, és a számított helyen meg is találták a bolygót.

Ha a horoszkópoknak volna értelme, akkor ezekben is megtalálták volna a hiányzó bolygók hatásától eredő szisztematikus hibákat, ezek elemzéséből pedig évezredekkel ezelőtt fölfedezték volna az egész Naprendszert. Ez azért nem sikerült, mivel a horoszkópok „tartalma" ellenőrizhetetlen, alaptalan, tudománytalan.

A csillagok semmit sem mondanak jellemünkről, sorsunkról, mert semmi közük sincs hozzá. Ellenben nagyon érdekes dolgokat mondanak akkor, ha értelmes kérdéseket teszünk föl nekik. Így például megtudhatjuk, miből állnak, hogyan működnek, mennyi idősek, sőt azt is, hogyan keletkeztek, és mi lesz velük később. Megtudhatjuk, milyen messze vannak, hogyan és milyen fizikai törvények szerint mozognak. Megismerhetjük a világ szerkezetét, a különféle égitesttípusokat és tulajdonságaikat stb. Mindez nem csak érdekes és szép, hanem nagyon fontos is, hiszen a Földön érvényes természeti törvények felfedezését segíti. Például a csillagászat egyik legfiatalabb „gyermeke", az űrkutatás csak az ásványlelőhelyek műholdas vizsgálata révén többszázszor annyi hasznot hajtott, mint amennyi pénzt ráfordítottak, és akkor számtalan alkalmazásáról még nem is szóltunk. A csillagok vagy a kvazárok működésének vizsgálata valószínűleg segíti majd, hogy új energiatermelési módokat fedezzünk föl, s ezzel megoldjuk a világ energiagondjait.

Akit tehát a valóság érdekel, az ne a horoszkópokat kutassa az Interneten, hanem a csillagászatot. Kiindulásul ajánlom a Magyar Csillagászati Egyesület honlapját a

http://www.mcse.hu

címen. Itt az érdeklődő nemcsak információkat talál, hanem sok linklehetőséget is, és föliratkozhat a csillagászati levelezőlistára. Emeljük ki a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati Kutatóintézetének oldalát:

http://www.konkoly.hu

vagy a nagyközönség számára rengeteg érdekességet kínáló bajai csillagvizsgálóét:

http://www.bajaobs.hu/cski/cski.htm.

A jövő évi napfogyatkozással kapcsolatos információk találhatók a

http://www.napvadasz.hu

címen.

A diákok által szerkesztett, igen színvonalas csillagászati honlapok talán legérdekesebbje az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumé (amelyről egyébként szeptember 28-ai számunkban is írtunk – *a szerk.):*

http://www.supernova.akg.hu.

Itt hamarosan elkészül egy olyan csillagászati hálózat oldala, amelynek célja minden magyar érdeklődő iskola bevonása a csillagászati ismeretek terjesztésébe és elsajátításába (például arra is lesz lehetőség, hogy bárki kérdést tegyen föl a legkiválóbb hazai csillagász szakembereknek). A külföldi honlapok közül a legszínvonalasabb csillagászati folyóiratok anyagát tartalmazó

http://www.skypub.com,

valamint a NASA honlapjának

http://www.nasa.gov,

címét említem, mindegyik rengeteg kapcsolódási lehetőséget tartalmaz.

Végezetül fölhívom a figyelmet a KÖMAL csillagászati rovatára, ahol szintén számos csillagászattal kapcsolatos Internet-cím található.

Csaba György Gábor
(tanár, csillagász)
gycsaba@vpg.rulez.org
csabag@c3.hu)

ELJÖN A VILÁGVÉGE?

MILLENNIUM

„A Nap feketévé lőn, mint egy szőrzsák...“
(Jelenések Könyve)

Vajon mi okozza majd? Az atomháború? A környezetszennyezés? Zöldes színben játszó idegen lények? Vagy valamilyen vidám természeti csapás, mint a földrengés vagy a meteoreső? Esetleg maga a Biblia Istene csap le ránk? A világvége látomása évszázadok óta kísérti az emberiséget, és ilyenkor, mármint század- és ezredfordulók idején tömegesen bukkannak fel olyan szekták, tudósok, szentírás-értelmezők, akik szívük szerint már pakolnának, és vonulnának is az Új Jeruzsálembe, maguk mögött hagyván a porig rombolt, sóval behintett földgolyót.

Egy amerikai tudós évek fáradságos munkájával megpróbálta összeszedni a világirodalom ítéletnapi katalógusát. Igyekezetét siker koronázta: 1200 oldalas bibliográfiát állított össze a világvége-látomásokból. Igaz, ekkor még nem olvashatta azokat a remekbe szabott weboldalakat, amelyek a 2000. év közeledtével a totális apokalipszis lélekemelő jóslatait hirdetik. Az Interneten barangolva világossá válik, hogy az emberi ostobaság bizony határtalan, és talán nem is lenne olyan nagy baj, ha elpusztulna a Földdel együtt...

Miközben a legtöbben igen költséges bulikat terveznek 2000 szilveszterére (a legdrágább, repülős partikat már másfél évvel előre lefoglalták), sokan azzal vannak elfoglalva, miként figyelmeztessék az emberiséget, hogy lassan lehúzhatja a rolót. Ennek tipikus példája a

kode.net/~sparky/earth.html

oldal, ahol megtudhatjuk, hogy 2000-ben a Nap hőjének hatására az Északi- és a Déli-sark kicserélődik, az emberiséget Noé történetéhez hasonlóan elönti a víz, és – mint a régi vicc mondja – csak az marad élve, aki úszni tud. Az ötlet egyébként egy Edgar Cayce nevű írótól származik, akit harminc évvel halála után hívei már prófétának tartanak, és minden szavát kőbe (honlapokra) vésik.

Már ezen az oldalon is felbukkan a bibliai motívum, hiszen a világvégejóslatok nagy százaléka a szentiratokon alapszik. Az természetes, hogy az Y2K-probléma is megjelenik valamelyik próféciában, de ezt ne firtassuk, hiszen a Sulinet magazin sokat próbált olvasóinak ez a téma a kisujjában van. Ahhoz viszont, hogy tudjuk, mi is az az apokalipszis, érdemes ismerni a Bibliát, azon belül is a Jelenések Könyvét, ahonnan a világ pusztulása, Jézus Krisztus visszatérése és az igazak mennybemenetele részletesen megismerhető. A

www.cab.u-szeged.hu/WWW/books/Biblia

címen elolvashatjuk a Bibliát, sőt több szempont szerint kereshetünk is benne. Aki pedig vizuális típus, és kedveli az igazán nyomasztó, fél évezredes metszeteket, töltse le Albrecht Dürer reneszánsz festő híres Apokalipszis-sorozatát a

camel2.concoll.edu/visual/durer.html

címről.

Az erős alapozás után már meg se kottyannak nekünk a

wwww.mt.net/~watcher/signs.htmlww.mt.net/~watcher

oldalain található eszmefuttatások. Itt arról van szó, hogy a végidők kiolvashatók az égi jelekből. 2000. május 7-én ugyanis együtt fog állni hat bolygó és a Hold, vagyis pontosan az lesz a konstelláció, mint amikor Salamon elkezdte építeni a jeruzsálemi templomot. Néhány merésznek tűnő és logikailag sem teljesen korrekt következtetés után kiderül, hogy ez annyit jelent: az ufók mint az Antikrisztus szolgái elpusztítják a Földet. Óriási csata lesz Izraelben, de végül megszületik a Mennyei Birodalom. Az oldal készítőit az sem bátortalanította el, hogy korábbi világvégejóslataik (1996 – Hale–Bopp üstökös, 1997 – részleges napfogyatkozás) nem jöttek be, hiszen leírták: lehet, hogy csúszik egy kicsit a dolog. Viszont igen szórakoztató az a kis animáció, amikor az egyiptomi szfinx képe átúszik a marsi domborzat egyik jellegzetes formájába, bizonyítván az idegenek alkotó jelenlétét Naprendszerünkben.

A leginkább forradalmi elképzelés azonban a beszédes nevű

www.antichrist.com

oldalon bukkan fel. A bőséges fantáziájú szerző szerint ugyanis az apokalipszis végzetet hordozó négy lovasa nem más, mint John, Paul, George és Ringo, vagyis a Beatles négy tagja. John egyébként Szent Jánosnak, Paul pedig Szent Pálnak is megfeleltethető, nem is beszélve arról az egyik – illusztrációnkon látható – képről, amelyen a jövőt tisztán látó ókori egyiptomiak mikrofonok és énekesek hieroglifáit rajzolták le, ezzel is bizonyítva a Beatles végítéletet hordozó jellegét.

Van, aki már fel is készült a végső katasztró-

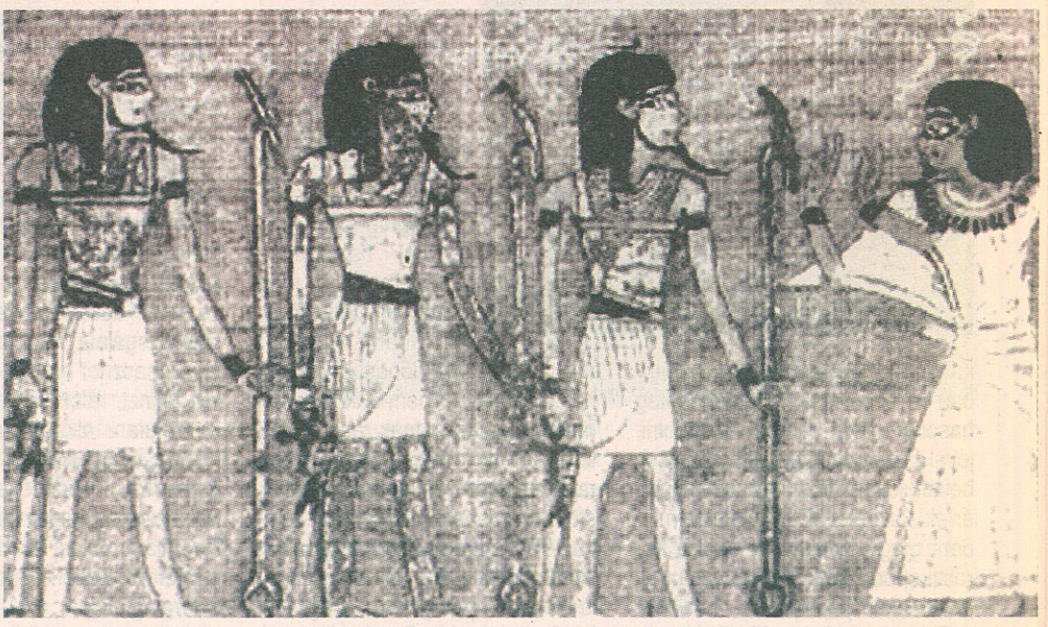

fára. „Nincs is végítélet napja” – mondja annak a weboldalnak a címe, amelyen egy igen különleges könyvet reklámoznak. A

www.alpinet.net/~yrpep/nodoom/book1.html

csak angolul tudóknak, de szép színes illusztrációkkal mutatja be, hogyan kell óvóhelyet építeni nukleáris csapás, vegyi háború vagy más környezeti katasztrófa idejére. A levegőzéstől az élelmiszer-tárolásig sok-sok gyakorlati tanácsot kapunk, így nem csoda, ha a könyvborítón apa és gyermeke reménykedve néz a radioaktív szivárványba.

Sok-sok angol és francia nyelvű oldalt találunk Nostradamusról, a világvégejóslatok kissé agyonmagyarázott atyjáról, de a legrövidebb, legtartalmasabb összefoglalót róla magyarul a

www.extra.hu/millenium/nostradam.html

címen olvashatjuk. Ez a webkikötő egyébként az egyik legszebben elkészített hazai honlap, és a Millennium című amerikai thrillersorozattal foglalkozik (Sziebig Péter munkája). A nálunk is látható filmek témája egyébként hasonló: a különleges képességekkel megáldott/megvert nyomozó az ezredvég miatt begolyózott sorozatgyilkosok után kutat.

Az ítélet napja persze üzlet is: se szeri, se száma a temérdek világvégekönyvet, CD-ROM-ot árusító site-oknak. A legötletesebb a

www.tayjeesoft.com/doomsday.htm,

ahonnan apokaliptikus képernyővédőket tölthetünk le, persze jó pénzért.

Azért a tudománynak is van egy-két szava a jövőlátó hablatyhoz. A vizionáriusok például igen nagy reményeket fűznek az idén augusztus 11-én esedékes teljes napfogyatkozáshoz, amely alkalmasnak tűnik az eddig igen szépen alakult emberi történelem befejezésére. A Napot aznap több mint két percre takarja el a Hold, és bizonyos sávban – ebbe Magyarország is beleesik – ez igen jól látható. A

www.eclipse.org

oldalon komoly angoltudás nélkül is megvizsgálhatjuk a napfogyatkozást bemutató térképeket és ábrákat. (A témával kapcsolatos további címek találhatók a Web-mix rovatban.)

A világvége-őrületre csattanós választ ad egy kiváló cikk, az Irracionalizmus visszavág, a

www.kfki.hu/~cheminfo/TermVil/tv9701/czelnai.html

www.kfki.hu/~cheminfo/TermVil/tv9701/czelnai.htmlcímen. Ez az írás csupán egy azok közül, amelyeket a

www.fok. hu/szkeptik

címen olvashatunk. Az oldal a magyarországi Tényeket Tisztelők Társaságának honlapja, azoké a szkeptikusoké, akik megpróbálnak világosságot gyújtani a „millenniumi lázban” égők fejében. Számos cikket publikáltak már a Természet Világában és más lapokban, tavaly október 18-án pedig, miközben mindenki a választásokkal volt elfoglalva, megtartották a Szkeptikusok Országos Találkozóját. Szkeptikus szervezetek szerte a világon akadnak (akárcsak világvégét váró őrültek), ezek linkjeit szintén megtaláljuk a magyarországi lapon.

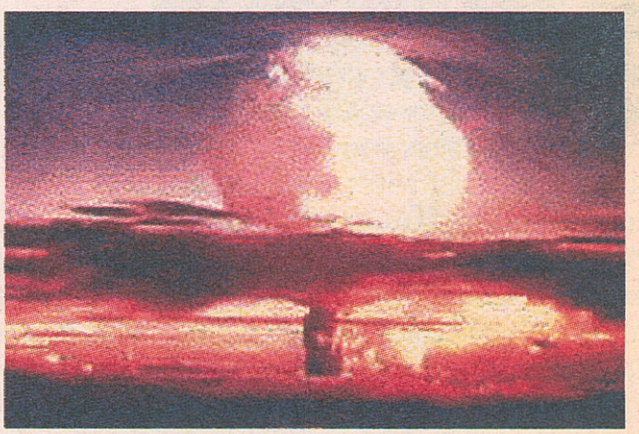

Végül egy óra, amely valóban a végítéletig ketyeg. A Doomsday Clock (Ítéletnapi Óra) egy olyan mozgalom, amely a nukleáris fenyegetésre figyelmeztet. A

www.bullatomsci.org/clock.html

arról számol be, hogy legutóbb akkor „húzták fel az órát”, amikor kiderült, hogy Pakisztánnak és Indiának is van atomfegyvere. Az óra azt mutatja, mennyire közel jártunk a teljes nukleáris katasztrófához. Ebben az esetben 9 percre volt.

Mi egyelőre nem tudhatjuk, mennyi van hátra. Egyesek szerint már csak néhány hónapunk, hogy elgondolkozzunk rajta...

Mehlhoffer Tamás

HAVONTA MEGJELENŐ SOROZATUNK TIZENEGYEDIK KIADVÁNYA: **LOS ANGELES**

A VILÁG VÁROSAI

POWER CD NÉPSZABADSÁG

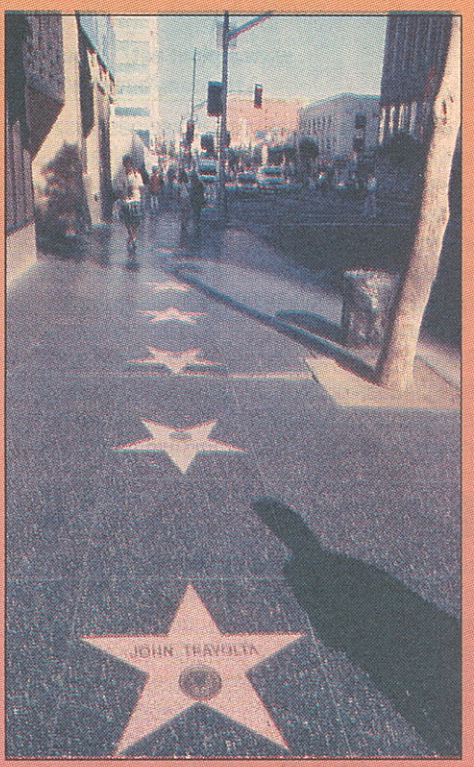

A Népszabadság Rt. folytatja népszerű, A VILÁG VÁROSAI POWER CD-sorozatát. Novemberben Los Angelesszel ismerkedhet meg, aki megrendeli kiadványunkat. (Decemberben: Bécs kerül sorra.)

A kiadvány 7 nyelven – magyarul, angolul, németül, franciául, olaszul, spanyolul, portugálul – kalauzolja a „virtuális városnézőt"; megismerteti a település történelmével, műemlékeivel, múzeumaival, híres személyiségeivel, hasznos információkat ad nevezetes épületeiről, közlekedéséről. A város hangulatát álló- és mozgóképek, híres slágerek és klasszikus zeneszámok segítenek felidézni. A nyelvgyakorlást segíti a CD-ROM-on található, könnyen kezelhető, 7 nyelvű, nyelvenként mintegy 20 ezer szót tartalmazó szótár.

A Power CD a számítógépen CD-ROM-ként működik, hagyományos CD-lejátszón pedig meghallgathatók a lemezen található zenei felvételek. Egy-egy CD-ROM bolti ára: 3450 Ft, de előfizetőinknek csupán 1990 Ft-ba kerül.

Most érdemes előfizetni a Népszabadságra, hiszen a napilap előfizetési díja 3 havi egyösszegű előfizetés esetén, közvetlenül a kiadónál, csak 919 Ft/hó, a CD-t viszont a bolti árnál 1460 Ft-tal olcsóbban rendelheti meg!

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a London CD már elfogyott, s a sorozat többi tagjából is csak korlátozott példányszám áll rendelkezésünkre.
A megrendelt CD-ket a Népszabadság budapesti ügyfélszolgálati irodáiban (VIII. ker., Blaha Lujza tér 3. és III. ker., Bécsi út 122–124.) is átveheti. Így nem kell postaköltséget fizetnie.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Népszabadság Rt. kiadásában készülő **A VILÁG VÁROSAI** című CD-sorozat tizenegyedik, **Los Angelest** bemutató, 1998 novemberében megjelenő Power CD-t

❑ postai utánvéttel, 1990 Ft+300 Ft postaköltség áron. (Az ár az áfát tartalmazza)
- ❑ A Népszabadság előfizetője vagyok.
- ❑ Most szeretnék előfizetni a Népszabadságra: 3 hónapra, közvetlenül a kiadónál, 919 Ft/hó áron.

Kérem, küldjenek ❑ csekket ❑ számlát.

❑ postai utánvéttel, 3450 Ft+300 Ft postaköltség áron. (Az ár az áfát tartalmazza..)

Név: ..... Telefonszám: .....

Cím: ..... □□□□
(helység) (utca, tér stb.) (házszám) (irányítószám)

Továbbá megrendelem a sorozat 1998-ban megjelenő tagjai közül az alábbi városokat bemutató Power CD-ket:

❑ Rio de Janeiro ❑ New York ❑ Róma ❑ Havanna ❑ Párizs
❑ Barcelona ❑ Berlin ❑ Lisszabon ❑ Madrid ❑ Bécs

❑ A CD-ket személyesen veszem át.

Kelt.: ....
aláírás

Kérjük, vágja ki ezt a szelvényt, és küldje vissza címünkre:
Népszabadság/A világ városai, 1300 Budapest, Pf. 5 vagy a 368-8844-es telefaxszámra.

NŐK AZ ÉLEN

Ahogy közeledik 1999. február 24., a 41. Grammy-díjkiosztó gála napja, egyre többen olvasgatják az Interneten már teljes egészében közzétett hivatalos listát.

www.grammy.com

A weboldalakon február elsejével indul az igazi őrület, a nevezett előadók exkluzív képeivel, életrajzával, izgalmas interjúkkal, de készülnek interaktív kvízzel, közvélemény-kutatással és egyéb játékokkal is. Felkerül a webre a régebbi nyertesek névsora, ezenkívül bemutatják azt a művészt is, aki egyedileg elkészíti a kiosztásra kerülő közel kétszázötven aranyszobrocskát. Mellékesen eláruljuk, hogy John Billings a becsületes neve, Colorado államban él, a Sziklás-hegység lábainál, és amikor nem a műhelyében alkot, imádja holmi vadnyugati hősnek képzelni magát.

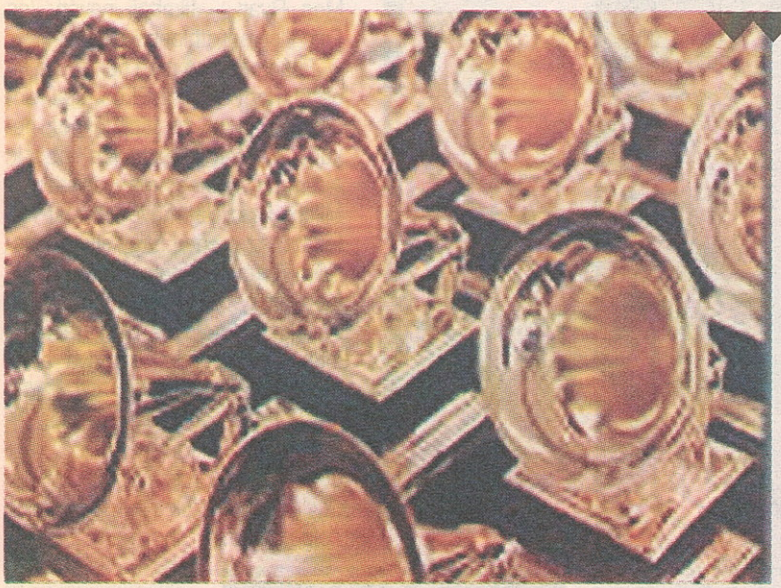

Akkor most a lényegről. A jelek szerint egyöntetűen női fölényről beszélhetünk. A listát Lauryn Hill rapperénekes vezeti, akit összesen tíz kategóriában neveztek a díjra. Őt Sheryl Crow és Shania Twain követi fejenként hat-hat nevezéssel, Madonna a negyedik helyre szorult a maga öt, még hátrébb a Titanic fedélzetén révbe ért Celine Dion és Brandy négy-négy jelölésével.

A zenei életet egész évben élénk érdeklődéssel figyelő kritikusokat is meglepte, hogy az év felvétele és az év albuma kategóriájának tíz helyéből nyolcat a lányok foglaltak el. Sőt Lauryn Hill és Sheryl Crow bekerült az év producerei közé is!

Ha valaki lemaradt volna valamiről, akkor emlékeztetőül: Lauryn 1996-ban robbantott a Fugees' Roberta Flack-feldolgozásával (Killing Me Softly), egy világ hallgatta hangját gyönyörűséggel, és nézte, hogyan rágják a klipen a pattogatott kukoricát. Tavaly augusztus 25-én aztán megjelentette első szólóalbumát (The Miseducation Of Lauryn Hill), amely már a megjelenés hetében megdöntötte a női előadók által felállított eladási rekordot. Úgy néz ki, „multitaentummal" állunk szemben, aki maga írja, rendezi és adja elő dalait, valamint ő a producer is.

Szót kell ejtenünk a legjobb új előadókról is. A nagyérdemű zsűri úgy döntött, 1998-at a Dixie Chicks, Natalie Imbruglia, a Backstreet Boys, Lauryn Hill és az operaénekes Andrea Bocelli jellemzi leginkább.

Természetesen a férfiak sem maradtak észrevétlenek a tavalyi évben. A legjobb férfi előadók között olyan neveket találunk, mint Eagle-Eye Cherry, Eric Clapton vagy Sting, az együttesek közt ott van az Aerosmith, a The Verve, a Kiss, Pearl Jam, Page & Plant, a Rammstein, a Propellerheads, a Pat Metheny Group, The Smashing Pumpkins, a Beastie Boys; az ember igazán nem is tudja, melyik ujjába harapjon, vagyis kinek drukkoljon a show idején.

Mert drukkolni azt lehet, akár élőben is. A CBS egyenes adásban sugározza a műsort Los Angelesből, első közelítésben másfél milliárd (!) nézőre számítanak. Aztán a díjkiosztó gálát az Internet segítségével is végignézhetik, akik tudni szeretnék, hogy a 95 kategória 460 jelöltje közül pontosan kik viszik majd haza az aranygramofont.

Hegedűs Noémi

KIKAPCSOLÓDÁS
HA MOZIBA MENNÉNK...

Mit tehet az ember, ha moziba szeretne menni, történetesen Budapesten? És ha nincs a közelében sem a Pesti Est, sem a Pesti Műsor, sem egyéb olyan kiadvány, amit forgathatna, hogy kinézze belőle a kedvérevalót? Irány az Internet!

Hogy ne kelljen valamelyik nagy keresőben kutatnunk, jó, ha könyvjelzot teszünk a Mozikereső Rendszer (Budapest) elnevezésű webhelyhez:

www.leisuretime-guide.com/mozimusor/mozimusor.html

Az érdeklődő itt filmek, mozik, színészek, rendezők és még sok más szerint kereshet. Ha a filmcímet ütjük be, akkor a kereső a további mezők értékeit (rendező, szereplő stb.) nem értelmezi. Ha valaki csak begépeli a film címét – és nem kiválasztja –, akkor a címek listáját „mindegy"-re kell állítania. (A begépelt címnek vagy címtöredéknek legalább négy betűből kell állnia.)

Alul, a grafikus linkek között megtalálhatjuk a Kultúra feliratot is, s mögötte a moziábrácskát. „A héten játszott filmek" feliratra klikkelve ábécérendben legalább másfélszáz film ismertetőjét találhatjuk meg. A filmcímekre klikkelve az egyes műalkotásokról rövid ismertetőt lehet olvasni. A „Mozi neve" rovat menüválasztékából az egyes filmszínházakra lehet rákeresni, kiválasztva a számunkra leginkább megfelelő időpontot, a legkönnyebben megközelíthető és természetesen nem túl drága vetítőtermet.

A mozik műsorismertetőjénél az egyes filmek esetében két link vezet tovább. Az egyiknél az adott moziról lehet még többet megtudni: mi a pontos címe és telefonszáma, milyen helyárai vannak, illetve milyen kedvezményes lehetőségeket kínál, de a pénztári nyitva tartáson kívül még arról is tájékoztatást kaphatunk, lehetséges-e telefonon jegyet félretetetni.

Ha moziba akarunk menni a fővárosban, érdemes megkeresni még egy webhelyet, mégpedig az Interaktív budapesti moziműsor elnevezésű hálószemet. A

http://mozi.nexus.hu

weboldal rendkívül egyszerű, de nagyon jól átgondolt kereső. Biztos, hogy könnyen és jól tudunk majd tájékozódni benne. Begépelhetjük akár azt is, hogy mikor érünk rá, és a rendszer kiírja a képernyőnkre, mit játszanak mondjuk vasárnap, délután két órát követően. De megkérdezhetjük, hogy az adott filmet aznap játsszák-e, akkortájt, amikor ráérünk, és a keresési variációk száma még jó néhánnyal bővíthető, igényeink szerint.

LEVELED VAN!

S hogy segítsünk is mindjárt abban, mit nézzen meg a mozirajongó, rögtön ajánlunk két webhelyet – mindkettőt angolul tudóknak. Ha beütjük a böngészőnkbe a

www.youvegotmail.com

címet, garantált, hogy különleges filmcsemegét találunk.

Hogy mit takar a webcím? A filmtörténet első Internet-szerelemről szóló filmjét, amit az Amerikai Egyesült Államokban karácsony előtt már be is mutattak You've Got Mail címmel. Két világsztár a főszereplője, Tom Hanks és Meg Ryan – filmbeli nevén Joe Fox, illetve Kathleen Kelly.

Talán nem lep meg senkit, ha kiderül, hogy a Nora Efron által rendezett romantikus vígjátékhoz nekünk, magyaroknak is van közünk. A film ugyanis egy magyar szerző – Miklós László – művének mai változata. Az eredeti nagy sikerű szerelmi történet állítólag Budapesten játszódott – és Hollywoodban még emlékeznek rá. Nos, ezt varázsolta internetes szerelmi sztorivá a filmes gárda.

A jól átlátható weblap egyes fejezeteiben a történetrol, a rendezőnőről, a főszereplőkről éppúgy megtudhatjuk a minket érdeklő dolgokat, mint ahogy igazi netes love storykat is olvashatunk. De találhatunk olyan számítógépes grafikákat, amelyeket írásjelekből állítottak össze kreatív készítőik: virágcsokrot, szíveket, állatfigurákat; de Meg Rayn és Tom Hanks portréját is megalkották a rajzos kedvű komputeresek. Ha netán magunk is érintettek vagyunk némi – vagy épp komoly – internetes love storyban, innen nyugodtan lophatunk ötletet, hogy az IRC-n vagy e-mailjeinkben például milyen virtuális virággal kedveskedjünk szerelmünknek. A You've Got Mail című film előadásain ingyen osztogattak CD-n egy olyan levelezőprogramot, amely az AOL-é, a filmbeli Joe és Kathleen ugyanis az AOL egyik csevegőjében találkozott az Interneten.

Csapó Ida
kikelet@elender.hu

TÍPUSOK és fazonok

Ideje ismét a fiúkról írnom, mert utóbb azt hiszik az urak, hogy a divat kizárólag a női olvasók ízlését hivatott deformálni. Pedig dehogyis!

A másik ok, ami miatt ezekben a napokban alaposabb figyelmet kell fordítaniuk ruhatárukra, a közelgő félévi bizonyítvány. Az, hogy elnőiesedett a pedagógus pálya, valójában csak a diáklányokat érinti hátrányosan, a diákurakat kifejezetten előnyösen. Egy-egy előre betervezett nagy felelés esetén – ismerve a tanárnő ízlését – a jól megválasztott szerelés egy-két jegyet is javíthat az ember teljesítményén. Hadd adjak most ehhez hasznos kalauzt.

Ha biztos vagy benne, hogy osztályfőnököd kedd esténként a J.A.G. Becsületbeli ügyek lelkes nézője, elég, ha félévzáró előtt két hétig a mellékelt minta szerint uniformizálódsz: bézs szövetgatyó, vajszínű, mindkét oldalán zsebes inggel, alatta hófehér, rövid ujjú pólóval, hogy megszólalásig hasonlíts David James Elliottra, a sorozat rettenthetetlen hősére. A többit bízd nyugodtan az osztályfőnökre.

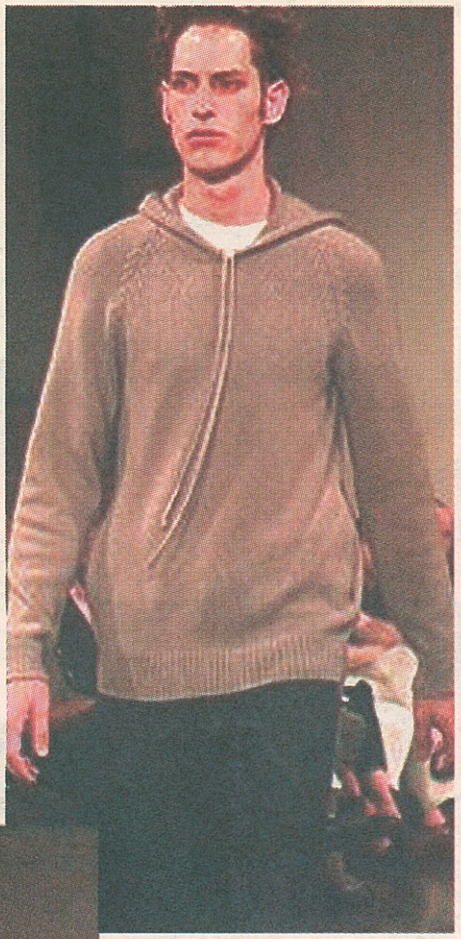

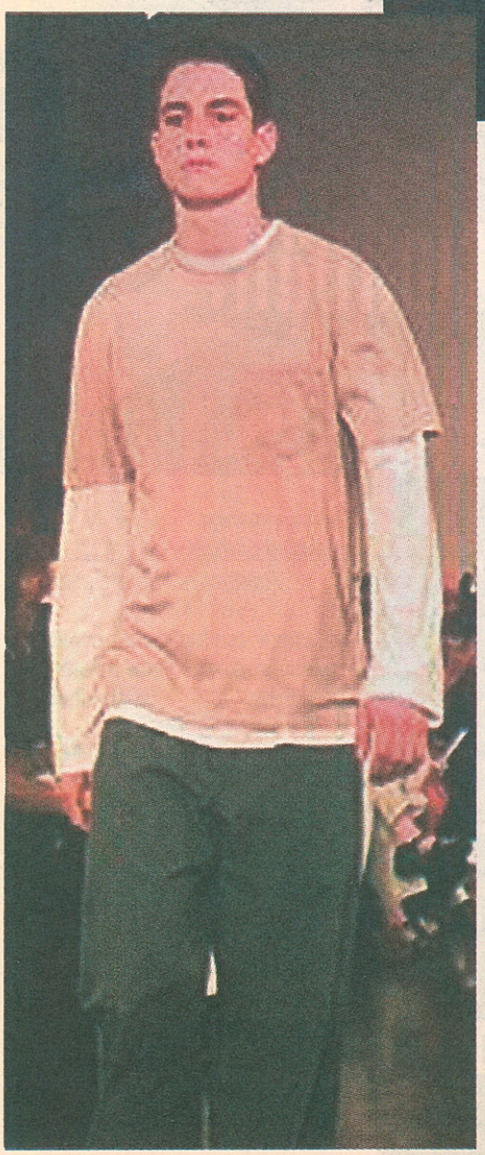

Ha matekból vagy fizikából kellene javítanod, elengedhetetlen, hogy komolyra vedd a figurát. Csokiszínű nadrágod fölé V kivágású kötött pulóver, alá fehér ing és szép, formásra kötött nyakkendő dukál. (Ennek érdekében még be is ruházhatsz a Nyakkendőkötés rejtelmei című alapműbe, hosszú életed során biztos szükséged lesz még rá.) Öltözeteddel azt fogod sugallni a felelés napján, hogy alapos, kötelességtudó fiatalember áll a táblánál, aki komolyan veszi a reáltárgyakat, mert a precizitás és pontosság a mindene. Remélhetőleg a tanárnak is.

Ha viszont számítástechnikából vannak zűrök, pont az ellenkezőjét kell tenned. Már első ránézésre azt kell gondolniuk rólad, hogy e földi koszfészket csak arra használod, hogy kialudd magad két virtuális kaland között. Ezért aztán nem jut időd holmi öltözködéssel vacakolni, ami épp a kezed ügyébe kerül, azt kapod magadra. Ha előbb a hosszú ujjú, aztán a rövid ujjú pólót, hát annyi baj legyen. Végül is örüljenek, hogy két óra alvás után egyáltalán fel tudtál öltözni!...

Lánglelkű magyartanárokat könnyen meg lehet fogni a lezser, „csak semmi fakszni" stílussal. Egyszerű nadrág fölé még egyszerűbb kapucnis pulóver, távolba révedő tekintet és borzos frizura... Ha esetleg megtaláltad nővéred kamaszkori, versbe foglalt zsengéit, megpróbálhatod elejteni felelés közben, hogy aztán rettentően zavarba gyere, amikor ki kell vinned a nevelői asztalhoz. A tanár belenéz, aztán rád, és már tudja, hogy rokon lelkek vagytok. Kit érdekel ezután, hogy mikor született Arany János!

(További divatötletek a

www.dolcevita.com

és a

www.papermag.com

oldalakon találhatók.)

Hegedűs Noémi

inett

ElenderMan.

Csúcsformában.

EURO RSCG BUDAPEST

Legyen korlátlan Internet-hozzáférése – ajándékáron!

Így karácsony tájékán mindig van valami különös a levegőben. Alapos vizsgálatok nyomán végre kiderült: ElenderMan az, aki olyan ajándékot hoz, mint senki más. Időt. Azaz pénzt. Fizessen elő december 31-ig az Elender bármelyik telefonos díjcsomagjára, és január 31-ig időkorlátozás nélkül – akár napi 24 órán át – használhatja az Internetet.

Most ráadásul az Elender új ISDN-előfizetőinek sem kell többet költeniük Internetre, mintha telefonvonalat használnának. Akár havi 2.000 forintért is. Gyorsabban és kényelmesebben.

ElenderMan természetesen fáradhatatlan, de ezentúl Önnek sem kell visszafognia magát: a határ a csillagos ég lett.

elender internet

Semmi sem lehetetlen.

Elender Informatikai Rt. Tel.: 465-7800; Fax: 465-7899; 1134 Budapest, Váci út 37. http://www.elender.hu

ÉRETTSÉGIRE KÉSZÜLŐKNEK

Márciusban, áprilisban, de legkésőbb májusban minden végzős diák lázas tételkidolgozásban „leledzik". No igen, az érettségi közeledése jó hatással van a szorgalomra, csakhogy nem mindig elég a tanár, a tankönyv, illetve az osztálytárs segítsége. Szerencsére a középiskolákban már bevethető a titkos fegyver, az Internet. Rengeteg honlap tartalmaz átfogó érettségitételsort, ezeket általában le is tölthetjük. A legtöbb tantárgyhoz kaphatunk on line segítséget a következő címeken:

spider.spiderweb.hu/~hp
(irodalom, nyelvtan, történelem, biológia, matematika)

www.elender.hu/~pille/eret/index.htm
(történelem, nyelvtan, irodalom, matematika)

www.nexus.hu/zoi.htm
(irodalom, nyelvtan, történelem, matematika, valamint egy linkgyűjtemény a tételekről)

www.repeta.hu/newrepeta tantargyak/index.htm
(matematika, történelem, természettudományok, irodalom, nyelvtan és idegen nyelv)

www.kite.hu/~kitegimn/magyar/erettseg.htm
(magyar, történelem és nyelvtan)

www.nexus.hu/nszabi/help.htm
(irodalom és történelem).

Magyar irodalommal kapcsolatos tételek találhatók a következő honlapokon is:

k2.jozsef.kando.hu/~guczi/magyar.htm

www.cite.bme.hu/~radam/tetelframe.html

www.bercze.c3.hu/~jefferson/matetel.htm

www.akg.hu/~kika/magyar.htm

Történelemtételek találhatók a

www.gyakg.uszeged.hu/tanar/farkzolt/prb.htm

címen.
Földrajztételek pedig a

k2.jozsef.kando.hu/~guczi/foldr.htm

oldalon.

Rengeteg segítséget, információt kapunk egy-egy tantárggyal kapcsolatban a

www.fazekas.hu/~gyoris.htm

címen is, ahol többek között az alábbi kiindulási pontok közül választhatunk:
- Matematikafeladatok az elmúlt évek érettségi vizsgáin
- A nem adható matematikafeladatok az Összefoglaló feladatgyűjteményből
- Fizikafeladatok az elmúlt évek érettségi vizsgáin
- Irodalom írásbeli tételek az elmúlt évek érettségi vizsgáin
- A forgalomban lévő szöveggyűjtemények mindegyikében szereplő művek listája (csak ezek adhatók az írásbeli érettségi vizsgán)
- Magyar nyelv és irodalom jegyzet

ONLINE SZÓTÁRAK

Nemcsak az érettségi alkalmával, de internetes szörfözéseink, a chatek, IRC-k során is gyakran van szükség angoltudásra. Ha nem jut eszünkbe egy szó, nem értünk egy kifejezést, nyúlunk a könyvespolcra, hogy megnézzük azt a szótárban. Pedig van ennél kézenfekvőbb megoldás is: nyissunk új ablakot a böngészőben, és hívjuk be az egyik online angol–magyar szótárat, amellyel természetesen magyarról angolra is fordíthatunk.
(Mint a Sulinet magazin előző számában megjelent, a

www.tranexp.com/win/dict/InterTran.cgi

címen elérhető egy olyan weblap is, amellyel szavakon kívül mondatokat, sőt egész honlapokat akár több nyelvről is lefordíthatunk, de mint olvasóink jelezték, a hálószem nem „üzembiztos", időnként nem működik.)

WEB mix

A weben elérhető szótárak címei:

efoldi.math.klte.hu/~efoldi/noframe.hu

www.sztaki.hu/services/engdict/noframe.hu

orion.zalaszam.hu/szotar.htm

pc2.ipari12bp.sulinet.hu/szotar/index.html

tpri6l.gsi.de/htbin/szot_choose.sh

CSILLAGÁSZAT

NAPFOGYATKOZÁS

Az egész világ izgatott: 1999. augusztus 11-én teljes napfogyatkozás lesz! (Csak pontosításként: napfogyatkozás akkor jön létre, amikor a Nap, a Hold és a Föld egy vonalban helyezkedik el.) Mivel a Hold keringési síkja a Föld körül 5 fokos szöget zár be a Föld Nap körüli pályasíkjával, ezért meglehetősen ritka, hogy pont a Nap és a Föld közé kerüljön a Hold. A tudósok szerint ez lesz a történelem legtöbb ember által látott teljes napfogyatkozása, mivel Európa és a Közel-Kelet legsűrűbben lakott részein halad át.

Magyarországon 1842-ben látszott utoljára ilyen esemény, s idén is viszonylag szűk sávban, a Szombathely–Siófok–Kiskőrös–Szeged–Makó vonalban lesz a legteljesebb mértékű. Budapest egy kicsit kívülesik a teljes napfogyatkozás sávján, de innen sem kell sokat utazni a látványért. Nyári időszámítás szerint 12 óra 45 perc és 13 óra között sötétül majd el az ég, a középvonalon 2 perc 22 másodpercig tart majd, onnan távolodva először kissé, majd egyre jobban csökken ez az időtartam.

Augusztus lévén komoly reménynyünk lehet a teljesen derült vagy alig felhős időre, s majdnem 3 óráig tart majd, míg a Hold fekete korongja elvonul a Nap előtt. A közepén bő 2 percig majdnem sötét lesz, csak a horizonton dereng a fény, hisz a jó 100 kilométer átmérőjű árnyékfolton kívül változatlanul süt majd a Nap. Az előrejelzések szerint láthatóvá válik a Nap koronája, légkörének külső, forró rétege, esetleg a nagyobb napkitörések is. Feltűnnek a legfényesebb csillagok, a Nap két oldalán megfigyelhető lesz a bolygók közül a Merkúr és a Vénusz. A növények és az állatok egy része úgy tesz majd, mintha beesteledett volna, pedig még csak délidő lesz.

Nagyon fontos, hogy szabad szemmel ne nézzünk a Napba, mert az maradandó szemkárosodást okozhat. Sötét szűrőt szerezzünk, hegesztőhöz valót, vagy speciális napszűrőt, de ilyet úgyis árulnak majd. Távcsővel még véletlenül se nézzük a Napra, csak ha a távcső elejére szilárdan rögzített speciális napszűrőt tettek. A fotók készítéséhez, ha tudunk, használjunk megfelelő szűrőket és teleobjektívet. A megtekintésre kiemelten ajánlott helyek: Tihanyban a gejzírkúpok és a Kiskunsági Nemzeti Parkban Kiskőrös környéke.

A napfogyatkozásról a következő webhelyeken olvashatunk:

http://iris.elte.hu/mcse/new/meteor/text/9607_43.html

és

http://iris.elte.hu/mcse/new/meteor/text/9611_37.html

Utóbbin kétrészes cikket találunk. A

www.omikk.hu/omikk/magyar/2szolgal/digkonyv/HAROMT/hirek/astro/nf990811.htm

címen a napfogyatkozás centrális vonalán, északi és déli határán található települések leírása olvasható. A

www.jate.u-szeged.hu/jate/central/obs/nf990811.html

térképekkel, linkekkel, cikkel a napfogyatkozásról és a jelenséget magyarázó ábrával szolgál. A

www.napvadasz.hu

oldalon térkép és fotógaléria fogad, illetve követhetjük a visszaszámlálást.

Kéner Eszter
estee@zalaszam.hu

HADITUDOMÁNYOK

FELDERÍTETT FELDERÍTŐK

http://kfh.alarmix.net/

A katonai felderítés egyike a legősibb foglalkozásoknak. Léte csaknem egyidős az emberiséggel, s bár az első írott források nem éppen magasztalóan emlékeznek meg róla, hasznosságát és eredményeit mégis elismerik.

A történelem során a katonai felderítésre mindig szükség volt. A hírek fontosságát már az ókorban is felismerték, ezért az egyes városállamok pénzt és fáradságot nem kímélve igyekeztek minden őket érintő és érdeklő információhoz hozzájutni. Módszereik sikerességét utólag lehet vitatni, ám annyi bizonyos, e tevékenységük sok esetben a biztos pusztulástól mentette meg a gyakran egymással is haragban és harcban álló államocskákat. (Gondoljunk csak a perzsa, majd az azt követő római háborúkra.)

Magyarország mozgalmas történelme minden korban kiváló lehetőséget teremtett a katonai felderítésre. A krónikák szerint már a kalandozó magyarok is mesterei voltak a katonai hírszerzésnek, s első nevezetes csatájuk, a Brenta folyó menti győzelem is egy felderítő akciónak köszönheti létét. Történt ugyanis, hogy a keresztény táborban a megadás feltételeiről egyezkedő pogány magyar vezéreknek feltűnt, hogy a hosszú tárgyalások alatt sokan elfáradtak, s lovukról leszállván ételt és italt vettek magukhoz. Visszatérvén övéik táborába, a keresztények tunyaságát ecsetelő lelkes beszéddel feltüzelték társaikat, s serényen harcba indultak. Kétoldalt lest állítva átkeltek a folyón, majd az ellenséget maguk után csalva megverték azt. A fényes győzelem őket igazolta, s a keresztény Európának súlyos árat kellett fizetnie, mire kitanulta a magyarok haditaktikáját.

A haditudományok között alig találni olyan ágat, amelyet annyira körüllengene a titokzatosság, mint a hírszerzést. Hiszen minél többet

és bővebben írnak vagy beszélnek róla, a köztudat annál inkább összezavarja fogalmait.

A Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatalának honlapja nem árul el nagy titkokat, de nem is ez a feladata. A téma iránt érdeklődők sok érdekes adatot találhatnak itt, s ezek segítségével talán könnyebben nyithatnak ablakot e gyakran oly titokzatosnak tűnő világra.

Lázin Miklós András

KOMOLYZENE

CARL ORFF

http://orff.munich.netsurf.de/orff

Sok rajongója (és persze utánzója) van a német Carl Orffnak, aki 1895 és 1982 között élt, s – körülbelül Bartókkal és Kodállyal egy időben – jó messzire elkalandozott a hagyománytól, hogy új nyersanyagot találjon művészi törekvéseihez. Orff legnagyobb „felfedezése" azonban nem a népzene volt, hanem a középkori misztériumjáték, amelyre különleges zenét komponált. Zenéjét a vokális szólamok és az ütőhangszerek kombinálása teszi különlegessé, ritmusvilágát sok popzenész is megirigyelhetné.

Orff legismertebb műve a Carmina Burana, amit régi német és latin nyelvű diákversekre írt, s amit olykor színpadra is alkalmaznak, Markó Iván például balettet komponált rá.

Számos webhely létezik, amelyet Orff-rajongók és -kutatók hoztak létre, illetve tartanak karban. A fenti címen például az Orff-alapítványról, a müncheni Orff-központról, valamint a világ más tájain működő Orff-műhelyekről tudhatunk meg bővebb információt.

OLIVIER MESSIAEN

www.classical.net/~music/comp.lst/messiaen.html)

A század egyik legérdekesebb zenei egyénisége kétségkívül a francia Olivier Messiaen (1908–1992). Kiváló orgonista volt, de pedagógusként is maradandót alkotott. Sokat tanult Sztravinszkijtól és a dodekafón zenei stílust elindító Arnold Schönbergtől (aki az úgynevezett második bécsi iskolát alkotó három komponista egyike), tudását pedig olyan tanítványoknak adta tovább, mint Pierre Boulez és Karlheinz Stockhausen.

Orgonistaként szinte a szó szoros értelmében a templomban töltötte életét, és e „munkahelyi környezet" különleges alkotások létrehozatalára ihlette. Sok olyan orgonaművet írt, amelyben érdekes zenei színhatásokat, leleményes ritmikai megoldásokat valósított meg.

Vallásossága zenei tematikáját is meghatározta. Előszeretettel dolgozott fel vallási témákat (például Assisi Szent Ferenc életéből), mégpedig sejtelmes, misztikus formában.

A weboldalon alapvető információkat tudhatunk meg Olivier Messiaen életéről és műveiről.

LIGETI GYÖRGY

www.sonyclassical.com/artists/ligeti_bio.htm

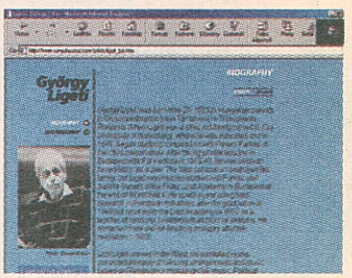

Sok magyar zeneszerző külföldön vált világhírűvé. Ligeti György sem kerülhette el sorsát: Erdélyből indult el, és Bécsben (illetve Németországban) vált a század egyik legérdekesebb komponistájává. Dicsőszentmártonban született, 1923-ban. Kolozsvárott és Budapesten tanult, majd komponálni kezdett – az első időkben főként Bartók és Kodály stílusában –, és persze lelkesen kutatta a népzenét.

1956-ban Bécsbe utazott, és ott is maradt, ettől az időszaktól kezdve főképpen az elektronikus zene érdekelte. Tudását három híres zenei központban, Stockholmban, a Stanfordon és Hamburgban adta át az utókornak.

Számos zenekari művet és kamaradarabot, valamint egy szürrealista operát komponált, amelynek a címe meglehetősen morbid: Le grande macabre, amit talán „A nagy kísértetiesség"-ként fordíthatunk le.

A fenti oldal elsősorban a művész életrajzi adatait dolgozza fel, ám Ligeti kacskaringós életútja önmagában is érdekes.

KOMOLY(TALAN) ZENE JÁTÉKOS ZENESZERZŐK

THE FATMAN

http://www.fatman.com

Hogy ki is ő? Bajban lennénk, ha meg kellene mondanunk pontosan, mert inkább az adatok beszélnek róla, mintsem ő magáról, szinte semmi személyes információval nem szolgál a Net arra nézve, hogyan képzeljük el ezt a cowboy szerkós alakot. Viszont annál többet mond róla az, mi mindent vitt véghez, milyen játékokhoz komponált zenét.

Annyit azért megtudhatunk, hogy az USA-ban, 1957-ben született, az akkori zenéken és a Beatlesen nőtt fel. Jógázik is. A róla készült kép pedig egyenesen borzalmas...

De akkor lássuk a medvét: a lista iszonyú hosszú, a több mint 120 játékzenén kívül olyan dolgok szerepelnek benne, mint pl. a Microsoft Windows sound system (pl. ding.wav) és a Yamaha hangkártyák General MIDI hangjai.

Homepage-én Team Fat néven, csoportosulásként szerepel, a sajtó általi tömjénezés prezentálása közepette ajánlva magát, mivel a zene elkészítésének minden fázisát képes csapatával megoldani, semmi stúdiófelvétel meg egyéb kiadás – csak megrendeljük a zenét, és kész. A referenciák alapján pedig kétségünk sem lehet a minőséget illetően: Nascar Racing, Wing Commander I-II, Shannara, US Navy Figthers, Indy Car Racing... Egy sor ismert és ismeretlen játék mögötti muzsika. (Na igen, a születési dátuma alapján erre a teljesítményre éppen elég ideje volt eddig a neves zeneszerzőnek.)

Az oldal rendelkezik FAQ-val (itt a gyakran ismételt kérdésekre kapunk választ), így még arra is fény derülhet, mi a filozófiája a zeneszerzésről, és hogy a zenei stílus nála lehet bármi (amit megrendelnek).

Igen pozitív benyomást kelt az a kezdeményezése, hogy Game Music Demo Marathont rendezett, illetve 1999-ben is tervez ilyesmit, ahová demót küldhetnek az ambiciózus játékzeneszerzők, és részt vehetnek aztán egy rendezvényen, ahol végighallgatják majd a műveket, és szerteszórhatják saját reklámjaikat. Mert már ebbe a szakmába sem könnyű bekerülni, a szoftvergyártók felismerték, hogy egy új játéknak szinte egy kis hollywoodi filmmel kell vetekednie, hogy szórakoztató legyen, s a zene akár 50 százalékot is jelenthet a játék megmérettetésekor.

A legmegnyerőbb azonban az első FAQ-menüpont egyik kérdése és az arra adott felelet volt:

– Miért hívnak úgy, hogy Fatman? Nem is vagy kövér! (fat = kövér)

– Köszönöm!

TÁNCZENE= TÁNC+ZENE

http://www.datanet.hu/tanchaz/

„Kicsi nekünk ez a ház" – menjünk fel a Netre! Meglepve tapasztalhatjuk, hogy a népzenével kapcsolatos szórakoztatás milyen komoly internetes megjelenéssel és mennyire pontos adatokkal rendelkezik itt. Nincsenek két évvel ezelőttre szóló koncertmeghívók, viszont találunk egy részletes eseménynaptárt és számtalan művelődési ház friss programját. Még a „valós világban" sem látunk ennyi egyesületet, klubot, mint itt. Kiindulásnak a Táncház Egyesület javasolható, a fenti URL-címen találhatjuk a kapcsolódó weboldalak legszerteágazóbb gyűjteményét.

Már a kezdőoldal is valóságos linkarzenál. Van Amerikai Magyar Folklór Centrum, Magyar Folklór Lista, külön info a Táncház Egyesületről, és itt találjuk a Folk-Magazin Online oldalait. Ezt követik a zenekarok, szólisták elérhetőségei (például az Ando Drom, a Rece-Fice, a Méta, a Ghymes, valamint a határon túli táncházak), szintén meglepően nagy számban.

Táncegyesület is rengeteg van a Hálón, az ország (és a világ) minden szegletéből. Például megtaláljuk a csárdást Austinban, a Pántlika Táncegyüttest pedig egyenesen Brazíliában. Aztán jönnek a „hivatalos közegek", kiadók, újságok, koncertirodák – sőt még egy tekerőlant-készítő címével is találkozunk.

Végül pedig a társoldalak, csak úgy odavetve az a húsz hasonló helyre vezető link... Hát ember legyen a talpán, aki dönteni tud, merre szörfözzön tovább.

Ezért inkább lépjünk vissza a lap „tetejére", mert az a leghasznosabb rész: először is azért, mert a táncházak és folkklubok listájára mutat, másrészt itt találjuk meg a hihetetlenül részletes és izgalmas 1999-es eseménynaptárt, valamint a vajdasági eseményekről szóló híradást.

Válasszuk a táncházakat! Itt rögtön adhatunk egy „virtuális ötöst": a hét napjai szerinti felsorolásban találjuk meg, mikor és hol lehet ropni a táncot. (A legtöbb helyen hiperlinket látunk, így még biztosabb, hogy részletes kedvcsinálóval is várnak minket.) Az információk precízek: időpont, cím, telefon, táncoktató – az induláshoz már csak a lakkcipő vagy a kiscsizma hiányzik. Az eseménynaptár szintén kiváló alap következő hónapjaink megtervezéséhez, akár az év végéig is – szintén további linkekkel, ismertetésekkel.

Döbbenetes, hogy a legtöbb oldalon a frissítés dátumaként szinte mindig az aktuális dátumot látjuk. Sok dícséret illeti azt a a rengeteg oldalt is, amelyre az említett milliónyi link vezet. (Csak próbaképp a szlovákiai Ghymes oldalára néztünk be, ahol friss koncertidőpontok, turnétervek vártak, dizkográfiával, tagokkal, lemezajánlattal.)

A Világhálón ugyan nincsenek határok, de azért néhány oldalt nevezhetünk külföldinek, és bizony ezeken is sok új ismerettel és érdekes tartalommal találkozhatunk. Például a svédországi („természetesen" magyar nyelvű) Internet Táncklub t@nc oldalán, a

http://home3.swipnet.se/~w-38259/tanc.htm

címen. Fotók, bulik, események mellett itt már általában véve a táncról és nem csak a néptáncról van szó.

Megtudhatjuk azt is, hol rendelhetünk meg táncbemutatót, ruhát vagy netán tánccipőt. És aki mindeddig annak ellenére olvasott, hogy nem tud táncolni, annak itt vannak a tánciskolák, a gátlásosabbaknak pedig a web-tánciskola táncleírásokkal.

Hiába, a népművészet mindig is lelkes és önkéntes mozgalom volt: vajon miért csodálkozunk azon, hogy a weben is feltalálta magát?

WEB mix

CSODÁK BIRODALMA

DAVID COPPERFIELD

http://www.dcopperfield.com/

Világéletemben untam a cirkuszt, az idétlenkedő bohócokat, a felöltöztetett majmokat és a bűvészek hamisan csillogó pálcáit. Néha azonban jön valaki, és az elcsépelt trükkökből csodát készít, hogy lássuk: vannak olyan dolgok, amelyekre érdemes rácsodálkozni felnőtt fejjel is. A jó trükkök megnevettetnek, meghökkentenek, és talán egy picit el is varázsolnak. Igaz, ehhez egy olyan kaliberű mágus kell, mint David Copperfield, akiről köztudott, hogy nem egy egyszerű eset. Manapság valószínűleg nincs is hozzá hasonló nagyság, de a történelem folyamán sem akadt aligha vetélytársa. Mindig nagyban gondolkodik: elvarázsolta már a New York-i Szabadság-szobrot, az Orient Expressz egyik hetventonnás vasúti kocsiját, egy óriási láncfűrésszel kettészelte magát, és éppolyan természetesen gyalogolt át a Kínai Nagy Falon, mintha csak az Andrássy úton menne át a zebrán. Persze a trükkökhöz mindig hozzátartozik a show, és David beveti a női szíveket megdobogtató charme-ját is.

Nemrégiben hatalmas hírverés mellett hazánkba is ellátogatott, így bizonyára sokan szeretnék felkeresni a nagy illuzionista hivatalos weboldalát. A site nagyon szépen megtervezett, profi módon kivitelezett, méltó a mágus hírnevéhez. Az indexoldalon máris egy rövid ShockWave bevezető következik (a mozgó elemek működéséhez szükséges plug-in programocska is letölthető az oldalról), ami után egy igen komoly információs oldal hullik az ölünkbe. Az életrajzot a „biographyban" találjuk, az „illusion" részben néhány igazi nagy varázslatot mutatnak be, a szakmai életrajzi adatok dátum szerinti áttekintését pedig az „achievementsben" kapjuk kézhez.

A főoldalról küldhetünk képeslapot, kommentárokat fűzhetünk a látottakhoz, és találunk egy jól működő üzenőtáblát is. Persze ezeken kívül még sok apróság hívogatja a csodákra éhes tömegeket, így biztosan senki sem fog csalódni. Bizonyára többen kipróbálják majd a főoldalról indítható kvízjátékot is, amelyben a varázslókirály életútjával, mutatványaival kapcsolatos kérdésekre kell megtalálnunk a helyes válaszokat. Hibázni csak keveset szabad, ugyanis minden tévedésünk egyre lejjebb engedi az óriási körfűrészt, amely alá David Copperfieldet láncolták. Elegendő négy-öt rossz válasz, és a fűrész leereszkedik... Mint ahogyan jó varázslóhoz illik, a következő játékra David „meggyógyulö", így kezdődhet a kérdés-felelet.

FARSANGI ESZEM-ISZOM, DÍNOMDÁNOM

http://www.eszemiszom.hu

A sok-sok hobbi, őrültség és munka mellett végre az egyik legalapvetőbb emberi tevékenység (szükséglet) is kitüntetett helyet kapott a magyar weboldalak közt – ez pedig az evés, ivás, amihez így már jó sok kiindulópontot találhatunk magunknak.

Éttermi tudakozónak nevezi magát az oldal, és valóban, itt minden megvan az étterembe induláshoz. Mindenekelőtt egy étteremlista azoknak, akik csak azt tudják, melyik kerületben szeretnének falatozni. Már itt is bőséges a kínálat, ráadásul külön részt alkotnak a nemzeti ételeket ajánló egységek, a sok kínai, perzsa, bolgár stb. étterem. A navigációt egy nagy Budapest-ábra segíti, csak rá kell bökni az egérrel a város ama pontjára, ahol a gasztronómia istenének szeretnénk hódolni. Találunk ábécésorrendbe szedett és kerületenként összeállított listát is, külön kategóriába sorolva kaphatnak címeket a „monománia", vagyis a vegetarianizmus hívei, a csirkeszeretők, a hamburgerfalók és a pizzások.

A következő „állomáson" már igényeink is lehetnek: például ne legyen túl olcsó a vacsora. Ekkor megnézhetjük néhány étterem étlapját, ami igen hasznos dolog, néha ugyanis a helyszínen sincs elég időnk végigolvasni a menükártyát, mert egyből a nyakunkba liheg a pincér, hogy választottunk-e már. Előzetes tanulmányokkal tehát az árakat is végigböngészhetjük, így nem érhet meglepetés, ha egy ételkülönlegességért és egy üveg kóláért kétheti zsebpénzünket kéri a fizetőpincér.

Ami talán legnagyszerűbb az éttermi tudakozó szolgáltatáskínálatában, hogy akár egy előre kiválasztott ételhez vagy italhoz is kereshetünk magunknak éttermet, mert e két szempont szerint rendszerezve is kutathatunk a tekintélyes és minden bizonnyal folyamatosan gyarapodó adatbázisban. (Itt jegyeznénk meg, hogy nemcsak Budapestről van szó, mert a főoldalon Budapest mellett a Balaton környékét is választhatjuk kiindulásnak, és nem lennénk meglepve, ha rövid időn belül sikerülne országos listát alkotni.)

A kategóriákba sorolás tiszta, világos hierarchiát követ, nem lehet eltévedni. Előbb kitaláljuk, szeretnénk-e levest enni, aztán a leveseken belül megkeressük mondjuk a hagymalevest, és akkor kapunk egy felsorolást az éttermekről és a vonatkozó hagymalevesárakról. Következhet a főétel, ami legyen például pulyka, és ha akkora mázlink van, hogy ott van pulyka, ahol a hagymaleves, akkor már indulhatunk is. Esetleg szűkíthetjük a listát a desszertekkel, az italokról nem is beszélve, amelyek külön kategóriát alkotnak. (Kávérajongó lévén végigklikkelgettem az alkategóriákon, meg is találtam kedvenceimet, sőt még érdekesebbeket is. Eddig nem tudtam például, hogy van beduin kávé, de már meg is kóstolhatom, és azt is tudom, hol. De válogathatunk a tejes italok, üdítők, sőt még a kristályvizek között is, ha pedig palacsintát szeretnék mellé, arra is van megoldás – és lista is).

Az ötlet tehát kitűnő, ha van egy kedvenc vagy bejáratott helyünk, töltsük le a hozzá tartozó étlapot, sok időt lehet így megtakarítani. Nincs borzasztóbb, mint farkaséhesen rohangálni „valami kajálda" után, és végül rosszkedvűen megrendelni valamit kínunkban.

Jó étvágyat!

FCS-TEAM

WEB mix

TUDJA, MI AZ: BUSINESS ONLINE?

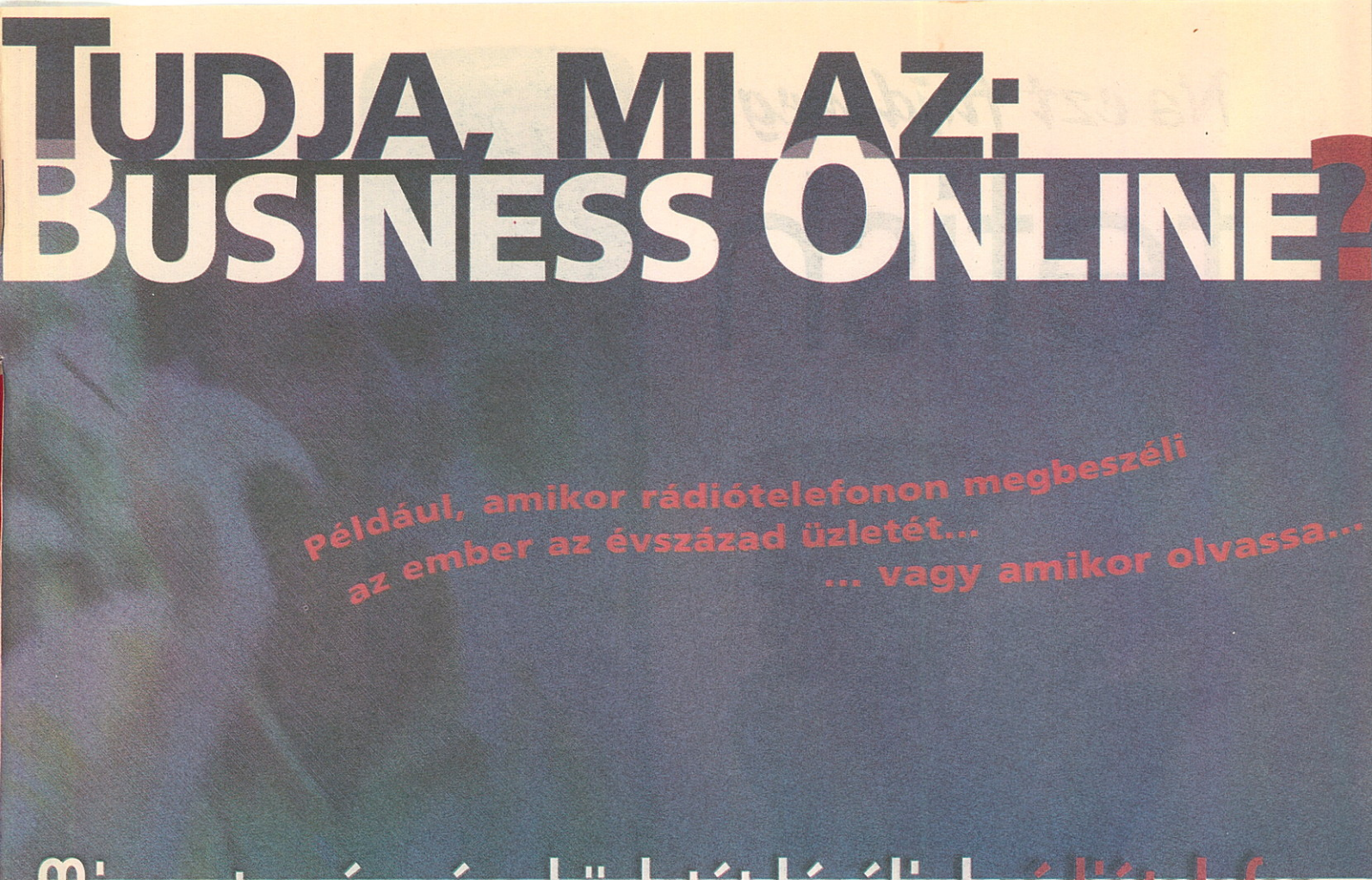

Mi most az évszázad üzletét kínáljuk rádiótelefon-lehetőséggel*, Business Online-előfizetéssel**!

Egyéves business online előfizetőink

most „töltényt" kapnak az online businesshez...
Vagyis aki akciónk keretében egy évre fizet elő a Business Online magazinra, az a lapban olvasható tanácsok, információk mellé 9000 forintos **Pannon Praktikum alapcsomagot** kap, amely a telefonszámos beléptető SIM-kártya mellett egy 8100 Ft értékű beszélgetésre lehetőséget adó, előre fizetett (úgynevezett prepaid) talont tartalmaz. A Pannon Praktikum SIM-kártya később is feltölthető hasonló Praktikum-kártyákkal, így Önnek folyamatos lehetősége van Online Businessre – **ÜZLET (ÉL)VONALON!**

Hároméves business online előfizetőink

nem csak töltényt, fegyvert is kapnak az online businesshez...
Vagyis aki három évre előfizet a Business Online magazinra, az a jövő évezred első két évében folyamatosan kézbesített folyóirat és az egyéves előfizetőinknek is járó Pannon Praktikum alapcsomag mellé **kap egy új GSM-telefont*** is, töltővel, akkumulátorral. A csomaggal – számlakötelmek nélkül – bárki azonnal telefonálhat, és bárhol, bármikor elérhetővé válhat! Vagyis indulhat az **ÜZLET (ÉL)VONALON!**

* Az akciós **Pannon Praktikum** rádiótelefon-csomag lehetővé teszi a rádiótelefon azonnali használatba vételét, a mobiltelefon-hálózatba való kapcsolódáshoz mindössze egy egyszerűsített szerződést kell kötni a szolgáltatóval. Ugyanakkor a **Pannon Praktikum** csomag nem jelent előfizetési kötelezettségeket, nincs havi díj, és Önnek, cégének nem keletkezik adóssága a szolgáltatóval szemben akkor sem, ha a telefon használatát másnak engedi át. A készülék a keret kimerítése után is elérhető és hívható marad az aktiválástól számított három hónapig, s természetesen újabb ***prepaid*** **(Pannon Praktikum)** kártyák megvásárlásával „feltölthető".

** A **Business Online** egy gazdasági, üzleti, informatikai folyóirat, amelynek mottója: ÜZLET AZ INFORMATIKÁBAN, INFORMATIKA AZ ÜZLETBEN. Az immár negyedik évfolyamába lépő magazin éves előfizetési díja 9800 Ft + áfa, hároméves előfizetési díja 29 400 Ft + áfa. Amennyiben Ön szeretné előfizetni a **Business Online**-t egy vagy három évre, ezt megteheti személyesen a Business Online Kiadónál ***(1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.)***, kérhet megrendelőlapot postán, telefonon vagy faxon ***(228-3372, 228-3373)***, valamint letöltheti az online megrendelőlapot a ***www.prim-online.com*** hálószemről, és elküldheti a megrendelést akár e-mailben is a ***subscribe@bonline.hu*** e-mail címre. A megrendelés alapján a kiadó számláz, majd a díj beérkeztét követően postázza a **telefoncsomagra*** ** és/vagy a **Pannon Praktikum SIM- és feltöltő kártya** átvételére jogosító utalványokat.

*** A hároméves akcióba a Nokia egy régebbi típusa – a 1611-es – került be, de ezt megfejeli a Pannon GSM egy olyan saját akcióval, melynek keretében előfizetőink – nettó 17 600 forintos ráfizetéssel – a korszerű kiskereskedelmi áron nettó 62 ezer forintot érő **5110-es Nokia-telefont is kérhetik a 1611-es helyett**. 1611-esből egyébként csak egy erősen korlátozott készlet áll rendelkezésre, így akcióknak ez a része a készlet kifogyásáig, minden más ajánlat március 31-éig érvényes.

Na ezt fújd meg!

fetish

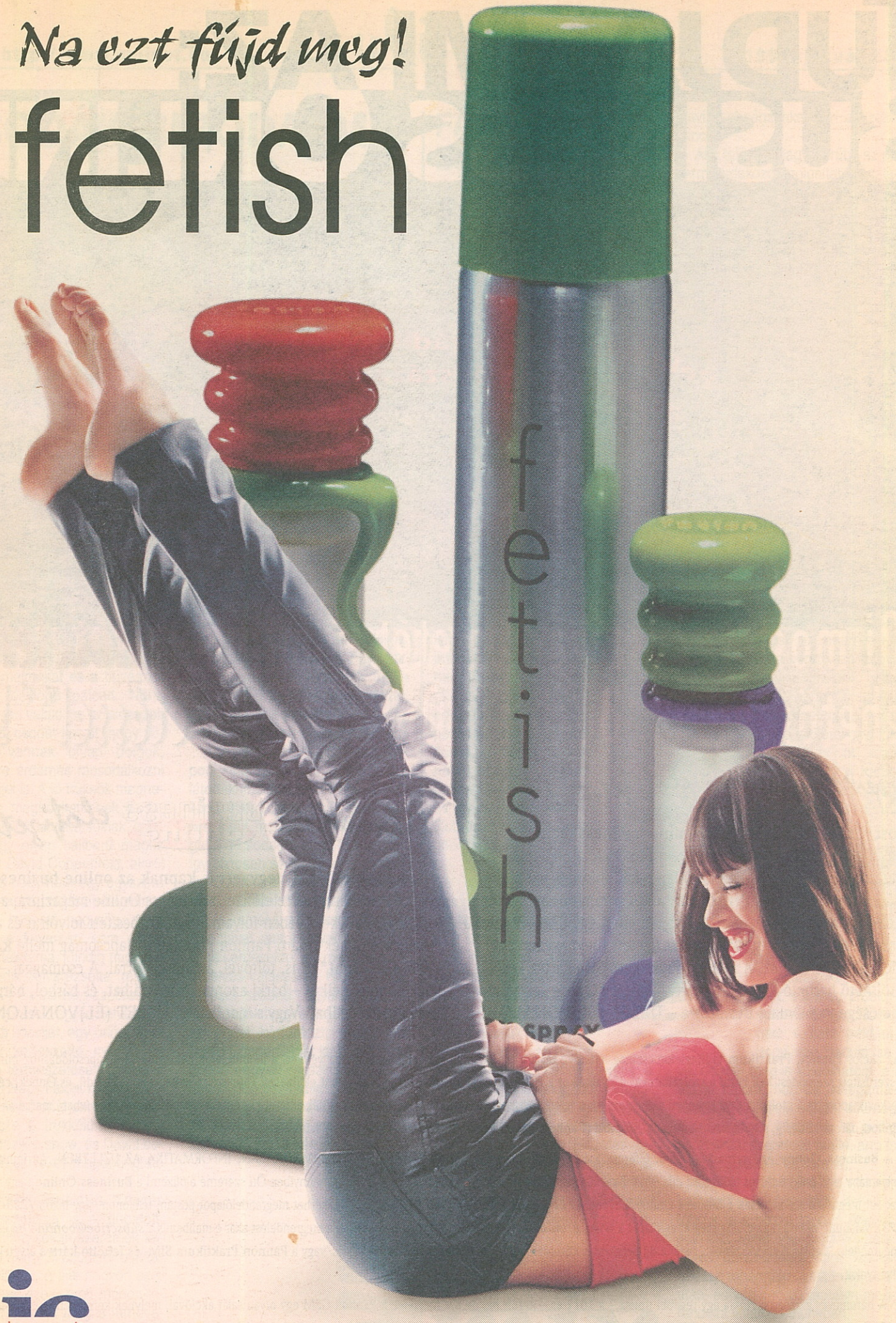

SAXON/MIC

Intercooperation

Kizárólagos forgalmazó: Intercooperation M&D Rt. 1158 Bp., Késmárk u. 11-13. Tel.: 416-0376 Fax: 416-0380